

KRAKÓW

KRAKÓW
ul. Św. Anny 12.

»ISKRA«

ROK XXVII

Sobota, 21 marca 1936 r.

Nr. 80

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową

2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Pilsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Straszliwa powódź w St. Zjednoczonych

300 tysięcy ofiar. Orędzie prezydenta Roosevelta do narodu

NOWY JORK, 20.3 (tel. wł.). Od dwóch dni wody w rzekach amerykańskich przybierają bez przerwy, wskutek czego powódź panująca w 11 stanach wschodnich czyni straszne спустoszenie. Każda godzina pogarsza sytuację, a każdy dzień zostawia nowe fiary bez dachu nad głową.

10 MILJONÓW DOLARÓW NA POMOC POWODZIANOM

Wzburzone wody rzek amerykańskich zalwają nieustannie coraz większe obszary, miasta i wsie. W czwartek wieczorem opublikowano komunikat urzędowy, który stwierdza, że wskutek powodzi straciło dotychczas życie 163 osób.

Największe спустoszenia wyrządził powódź w stanie Pensylwania, gdzie zginęło 90 ludzi.

Liczba bezdomnych na zalanych terenach urosła już do 300.000 ludzi.

Prowizorycznie wyrządzone dotychczas przez powódź szkody szacowane są na co najmniej 250 milionów dolarów.

Liczba powodzian według ostatnich danych, wynosi około 300 tys. osób.

W miastach na terenie powodzi brak gazu, światła, a nawet żywności. Wskutek uszkodzenia wodociągów brak też wody do picia.

W senacie amerykańskim złożony został wniosek, aby upoważnić prezydenta

Roosevelta do wydania 10 milionów dolarów na pomoc dla najbardziej potrzebującej, uszkodzonej z racji powodzi ludności stanów wschodnich.

WASZYNGTON POD WODĄ

WASZYNGTON, 20.3 (tel. wł.). Stolicę Stanów Zjednoczonych nawiedza powódź o rozmiarach od 1889 r. niebywa-

łych. Mosty pomiędzy Waszyngtonem a Virginiją są zerwane. Rzeka Potomak wezbrała i płynąc z niezwykłą szybkością zatapia okoliczne brzegi, znosząc się działy ludzkie. Spokojna zazwyczaj rzeka sprawia wreszcie burzliwego morza. Wszelka żegluga jest uniemożliwiona. Z niżej położonych części miasta władze przenoszą akta do budynków, którym nie grozi wezbrana rzeka.

ODEZWA PREZ. ROOSEVELTA

WASZYNGTON, 20.3 (tel. wł.). Prezydent Roosevelt wydał odezwę do ludności, wzywając do utworzenia funduszu z ofiar publicznych w sumie 3 milionów dolarów na pomoc dla ofiar powodzi.

Prezydent stwierdza w odezwie, że powódź wyrządziła nieobliczalne straty w 11 stanach. 300.000 ludzi jest bez dachu nad głową. Liczby te, jak sędzi prezydent, jeszcze wzrosną. Prezydent wobec katastrofy powodzi odroczył wyjazd na Florydę.

AKCJA CZERWONEGO KRZYŻA

WASZYNGTON, 20.3. Prezes Czerwonego Krzyża zażądał 3 milj. dolarów dla ofiar powodzi. Dotychczas pozostaje bez dachu nad głową 38 tys. rodzin. Dotychczas zginęło w czasie powodzi 63 osoby.

POWÓDZ SIĘ WZMAGA

LONDYN, 20.3 (tel. wł.). Według ostatnich wiadomości nadszłych drogą telegraficzną do Londynu z Waszyngtonu powódź w dalszym ciągu przybiera coraz groźniejsze rozmiary.

256 osób utonęło wraz z dobytkiem. Związek ofiar powodzi nie udało się wydobyc. Celem zapobieżenia napadów i grabieży władze policyjne wydały rozkaz strzelania bez ostrzeżenia.

Pod Waszyngtonem w pewnym miejscu poczęło tonąć 6-letnie dziecko, co widząc matka, z drugim dzieckiem na ręku zruła się na ratunek. Potężny nurt wody pogrzebał w swej przepaści wszystkich troje.

OLBRZYMA POWÓDŹ W AMERYCE

o której donosiliśmy w naszym piśmie, poczyła dotychczas szkód materialnych na 250 milionów dolarów. Ponad 150 osób zginęło w spienionych falach rzek, a dziesiątki tysięcy straciło swoje mienie. Na ilustracji widzimy ulicę miasta Woodside-Queens w stanie nowojorskim.

Ubój rytualny

W SEJMIE

WARSZAWA, 20.3 (tel. wł.). W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie plenarne Sejmu, na którym w dalszym ciągu dyskutowano nad poprawkami rządowymi zgłoszonymi do wniosku pos. Prytorowej w sprawie zniesienia uboju rytualnego. Głos zabrał podczas dyskusji min. Poniatowski, który zgłosił szereg poprawek co do projektu rządowego. Poza tym przemawiali pos. Rubinstein, pos. Morawski, Sommerstein oraz pos. Prytorowa. Posiedzenie trwa.

Żydzi w całej Polsce wypowiedzieli się na zebraniach protestacyjnych przeciwko projektowi ustawy o zniesieniu uboju rytualnego, nawet po zgłoszonych poprawkach rządowych, które i tak znacznie złagodziły pierwotny projekt pos. Prytorowej.

Samoloty włoskie

BOMBARDUJĄ QUORAM

LONDYN, 20.3 (tel. wł.). Z Addie Abey donoszą, że Abisjńczycy wszelkimi siłami starają się wstrzymać włoski pochód w stronę jeziora Aszangi. Wszyscy mężczyźni, którzy dotychczas nie brali udziału w wojnie, a nawet tacy, którzy nigdy nie byli wojownikami, powoływani są pod broń. Wobec braku nowoczesnych karabinów otrzymują oni staroswiecką broń i wysyłani są pędem na front.

Samoloty włoskie kontynuują bombardowanie okolic Quoram i zapuszczają się aż pod Deessie, aby rozprężyć gromadzące się oddziały wojsk abisjńskich. Abisjńczycy stwierdzają, że podczas bombardowania Włosi używają znów bomb z gazami trującymi.

Według oceny fachowców europejskich bomb wypchnięte są fosgenem i gazem musztardowym.

W niedzielę dnia 22 marca 1936 r. o godz. 12.30 popoł. jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu

b. p. ADY ZIMNAWODOWEJ

odbędzie się na cmentarzu żydowskim w Sosnowcu nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiamy

Mąż, Dzieci i Rodzina

LIGA NARODÓW POTEPIŁA NIEMCY

Zwołanie światowej konferencji

LONDYN, 20.3. (Tel. wł.) Po otwarciu posiedzenia popołudniowego Ligi Narodów przewodniczący stwierdził, że na porządku dziennym jest głosowanie nad rezolucją francusko-belgijską, stwierdzającą naruszenie przez Niemcy paragrafu 42 i 43 traktatu wersalskiego i paktu locarneńskiego. Po krótkim przemówieniu wygłoszonym przez pana Bruce'a, jako delegata Australii, przystąpiono do głosowania, które dało następujące wyniki: za rezolucją wypowiedziały się jednomyślnie wszystkie państwa, za wyjątkiem delegata Chile. Przeciwko rezolucji padł tylko jeden głos niemiecki.

Na podstawie tego wyniku głosowania przewodniczący stwierdził, że rezolucja została jednomyślnie przyjęta, gdyż jeden głos wstrzymujący się i jeden głos przeciwny Niemiec, jako strony zainteresowanej, nie liczą się.

Po ogłoszeniu przez przewodniczącego wyniku głosowania, zabrał głos delegat Niemiec i zgłosił w imieniu swego rządu

krótki protest. Oświadczył on, że rząd niemiecki odrzuca przyjętą rezolucję, gdyż nie Niemcy, lecz Francja, przez zawarcie paktu z Sowietami, naruszyła traktat locarneński.

BŁĘDNE KOŁO

LONDYN, 20.3. Dalsza procedura, która prawdopodobnie będzie zastosowana w Londynie jest następująca:

Sygnatariusze Locarna skierują do Rady Ligi projekt załączenia, aby sporne zagadnienie zgodności paktu francusko-sowieckiego z paktem locarneńskim przekazać do Trybunału Haskiego. Rada Ligi załączenie to uchwali.

Poza tym Rada ma polecić sygnatariuszom Locarna, aby w braku skutecznych zarządzeń ochronnych zawarli między sobą układ, zapewniający bezpieczeństwo, naruszone przez wycofanie się Niemiec z zobowiązań locarneńskich. Układ taki wszedłby wówczas w życie w postaci specjalnych gwarancji brytyjskich dla Francji i Belgii. Przy tej procedurze zyska się nieco na czasie i odroczy powzięcie decyzji co najmniej na

2 miesiące. Po tym okresie, gdy Trybunał Haski wyda orzeczenie, odbędzie się w Berlinie w Niemczech i we Francji, nastąpiłyby szerzej zakrojone rokowania na temat całokształtu bezpieczeństwa i stabilizacji pokoju w Europie, miałyby być więc omówione 1) propozycje niemieckie z zagadnieniami Europy środkowej, 2) sprawy rozbrojenia, 3) zagadnienia gospodarcze.

ODGŁOSY W BERLINIE

BERLIN, 20.3. Jednomyślnie przyjęcie przez Radę Ligi wniosku francusko-belgijskiego wywołało w Berlinie przynębiające wrażenie. Nie przypuszczano, aby po bezpośrednich wywodach delegata Rzeszy nastąpiło tak jednomyślne potępienie akcji Niemiec.

ŚNIADANIE

NA CZĘŚĆ MIN. BECKA

LONDYN, 20.3 (tel. wł.). Minister spraw zagranicznych Beck i pani Beckowa podejmowani byli wczoraj śniadaniem przez stałego podsekretarza stanu Foreign Office, sir Roberta Vansittarta i lady Vansittart.

POD ZARZUTEM TRUCIA RODZINY

Makabryczny proces Pawła Grzeszolskiego

Wczorajszego, piątego, dzień procesu przeciwko Grzeszolskiemu minął pod znakiem wielkiego zainteresowania, do czego w niemałym mierze przyczyniły się zeznania świadków. Ponieważ obrońca oskarżonego adw. Hofmokr-Ostrowski musiał wczoraj wyjechać do Warszawy, Grzeszolski bronił się sam. Udało mu się to dość dobrze. Wypytywał, zadawał pytania, zgłaszał wnioski, słowem, robił wszystko, by osłabić zarzuty, stawione mu przez oskarżycieli.

Grzeszolski, który rzekomo nie zna chemii, zadawał drowi Troppauerowi takie łachowe pytania, na które nie zawsze świadek mógł dać odpowiedź. Bo że oskarżony jest człowiekiem inteligentnym, to nie ulega żadnej wątpliwości. Każde jego pytanie było dobrze chmyślane. Nie wszystkich jednak zapytywał, gdyż widocznie uważał to za niepotrzebne. Wczorajsze posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10 rano.

GRZESZOLSKI I STACIWIŃSKA

Pierwsza zeznawała b. dyrektorka seminarium żeńskiego w Sosnowcu p. Janina Strączyńska.

Sędzia Michałski: Czy był ktoś u pani ze skargą na Staciwińską, że uwodzi jej męża?
Św.: Była Anna Grzeszolska. Skarżyła się, że uczennica Staciwińskiej spotyka się z jej mężem, że dostaje od niego prezenty. Przypominał sobie, że na skutek tej interwencji wyprowadził Staciwińską do siebie, do gabinetu. Szczegółów nie przypominam sobie. Jak mi się jednak zdaje, Staciwińska nie wypierała się znajomości z Grzeszolskim. Po porozumieniu się z p. Grzeszolską i rodziną Staciwińską, poradziłam mej wychowawcy, aby opuszczała seminarium. Uważałam bowiem, że jest to charakter słaby, który nie nadaje się na nauczycielkę.

Sędzia Michałski: A w jakiej sprawie przychodził do pani narzeczony Staciwińskiej, Liszczyk?

Św.: W sprawie Staciwińskiej. Odniosłam wrażenie, że chce jej zaszkodzić. Z tego jednak, co mówił i co słyszałam od p. Grzeszolskiej wychyłam, że coś musiałoby być między Grzeszolskim a Staciwińską.

OPINIA O JERZYM

Dyrektor gimnazjum im. B. Prusa, p. Antoni Ledwos, znał Jerzego Grzeszolskiego. Zdaniem świadka, Grzeszolski należał do tej kategorii uczni, którzy przechodzili przez szkołę w sposób cichy. Grzeszolski nie był „orłem”, nie był też uczniem słabym. Zdawało się czasami, że trzeba było hamować jego pewność siebie. Pewnego razu zawiadomił świadka, że Grzeszolski spaceruje po korytarzu szkolnym z zapalonym papierosem w ustach.

— Była to „bomba” — mówił dyr. Ledwos — gdyż nikomu, nawet profesorom, nie wolno było palić papierosów na korytarzu. Kara Grzeszolskiemu nie została wyznaczona, ponieważ okazało się, że nigdy nie palił on papierosów.

Przew.: Czy Jerzy Grzeszolski był skryty, czy też otwarty, szczerzy?

Św.: Był dyskretny, co raczej uważać należało za zaletę, niż wadę.

— Co pan powie o oskarżonym, wszak go pan poznał?

— Zetknąłem się z Grzeszolskim na terenie szkoły. Poza inteligencją, kulturą i uprzejmością, niczego innego nie zauważyłem.

Św. Pucholski, kolega Jerzego Grzeszolskiego opowiedział sądowi o jego służbie harcerskiej, jego zachowaniu się itp. Zdaniem świadka, Grzeszolski był skryty i mało mówny.

Adw. Pawelek: Czy np. „Służba śledcza” potrzebna była zmarłemu Jerzemu, jako harcerzowi?

Św.: Nie!

Oskarżony: Czy Jerzy składał wycinki z gazet o sprawach kryminalnych?

Św.: Nie wiem o tem.

— Czy świadek widywał mnie razem z synem w domu?

— Bardzo rzadko.

— Jaki był mój stosunek do Jerzego? Czy biłem go?

— Nie wiem o tem.

— Czy syn mówił, że go truję?

— Nie, nie mówił o tem.

LUCYNA GRZESZOLSKA

Lucyna Grzeszolska, ucznia nauczycielka p. Wanda Pasierbńska. Na świadka złożyła zeznanie, jakby uważając uproszczoną

na umyśle. W nauce czyniła słabe postępy. Kiedy, po śmierci matki, przyszła ona do szkoły była bardzo blada. Na lekcjach płakała. Czy miała dziwne, jakby przyćmione. **Prók, Suski:** Kto przychodził na „wywiadówki”?

Św.: Kilka razy matka, a potem Kuczałska, która, jak matka, exzerce interesowała się siostrzenicą.

W czasie zeznawania tego świadka oskarżony siedzi spokojnie, przeczucząc od czasu do czasu kartki bruljonu. Widać, że chce świadka o coś zapytać, gdyż co chwile podnosi się i otwiera usta. Wreszcie, kiedy są przestali badać świadka, rzucił kilka pytań:

— Czy zwróciła pani uwagę na wymowę Lucyny?

— Była utrudniona.

— A jak się zachowywała, słuchając wykładów?

— Wykładu słuchała z otwartymi ustami.

MAŚĆ CZY ROZTWÓR

Skościł sąd przesłuchał kilku aptekarzy, a m. in. **św. Józefa Grochuleckiego**, u którego w apteczce, jak twierdził dr. Troppauer, miał się znajdować octan talu. Świadek ten zeznał, że kilka lat temu dr. Troppauer przyniósł do niego do apteki octan talu i polecił mu sporządzić maść według podanej przez siebie recepty.

Przew.: Czy pan robił maść, czy też roztwór?

— Maść.

— Czy pan słyszał, że dr. Troppauer leżąc tym preparatem dzieci, zatrił jej?

— Nie słyszałem o tem.

Osk.: Czy octan talu podobny jest do kaski marmy?

— Wygląda, jak zwyczajna sól, lub proszek do zębów.

W związku z zeznaniami **św. Grochuleckiego** sąd postanowił wezwać jeszcze raz dr. Troppauera, celem wyjaśnienia, czy preparat ten był płynem czy też maścią. Sprawa została niewyjaśniona, gdyż zarówno dr. Troppauer jak i p. Grochulski twardo stali przy swoim.

CZY DODANA DO ZUPY

Oskarżony Grzeszolski zarzuca świadków pytaniami, Świadekowi Marianowi Jegiellowiczowi zadaje np. takie pytanie: Czy pasta „Zelio” (trutka na szczury, w skład której wchodził tal) rozpuszcza się w wodzie? Jak pan myśli, czy taka pasta dodana do zupy... Nie kończy jednak rozpoczętego zdania, gdyż przerywa mu przewodniczący słowami: uchyłam to pytanie.

GRZESZOLSKI JAKO RYWAŁ

Do najciekawszych bezspornie zeznań należało zeznanie b. narzeczonego Pelagji Staciwińskiej, Zygmunta Liszczyka. Ze Staciwińską poznał się na zabawie uczylińskiej. Po przełamaniu z nią kilka razy, odpowiedział jej do domu. Znajomość ta przerodziła się czasem w głębsze uczucie i kto wie, czyby Liszczyk nie oświadczył się o rękę panny, gdyby nie dowiedział się o tem, że w ogóle Grzeszolskiego ma poważnego rywala. Dowiedział się o tem od kolegów. Będąc człowiekiem zazdrośnym Liszczyk począł śledzić narzeczoną. I oto pewnego razu ujrzał Staciwińską idącą pod rękę z Grzeszolskim. Na widok narzeczonego Staciwińska zaczęła kilka słów do Grzeszolskiego, poczem pożegnawszy go szybko, poszła do Liszczyka. Na czynność jej zarzuty Staciwińska powiedziała mu, że z Grzeszolskim musi się spotykać, gdyż w przeciwnym razie wyrzuci z posady jej ojca, braci i siostry.

Wkrótce po tej rozmowie Liszczyk wyjechał, nie przestając jednak korespondować ze Staciwińską. Umówili się nawet, że spotkają się w Krakowie u jej babki. Tam to Liszczyk dowiedział się przypadkowo, że pod czas jego nieobecności, bawił w gościnie jakiś pan „profesor”. Był to, jak się później okazało, Grzeszolski. Przysięgnęła przez narzeczonego do „muru” Staciwińska przynależała się, że nadal spotyka się z Grzeszolskim. Wyznała mu nawet w przyszłości szczerości, że kiedy była w fabryce Huczyńskiego Grzeszolski pocałował ją w... kolano. Poza tem dowiedział się Liszczyk, że Grzeszolski od czasu do czasu przysyłał Staciwińskiej najrozmaitsze prezenty, jak przyrządy do malowania, kieliszki, kwiaty itp.

Z REWOLWERM W RĘKU

Chociaż palący kres tej znajomości, Liszczyk zdecydował się pójść do żony Grzeszolskiego, Anny i opowiedzieć jej o wszystkim. Kiedy jednakże wspominał nazwisko Staciwińskiej, Grzeszolska przerwała mu słowami: „Wiem, słyszałam. To nie pierwsza, proszę pana, miłość mego męża. Miał kochankę w Łodzi”.

W czasie rozmowy zwierzyła się Liszczykowi, że mąż ją terroryzuje, że stale grozi rewolwerem i że z tego powodu przechodził całą gehennę.

W jakiś czas potem Liszczyk spotkał się ze Staciwińską. Kiedy zagroził jej zerwaniem Staciwińska oświadczyła mu, że jest niewinna i że jeśli chce, może z nim natychmiast iść do mieszkania Grzeszolskiej i wszystko jej wyjaśnić.

Tego dnia poszliśmy do mieszkania Grzeszolskiej. Przyjeła nas uprzejmie. Nagle otworzyły się drzwi i do pokoju wszedł Grzeszolski. Ujrawszy Staciwińską poderwał do niej, pocałował ją w rękę, a następnie wydobł z kieszeni rewolwer i wymierzył do mnie. Zimna krew Grzeszolskiej uratowała sytuację. Blyskawicznie wypchnęła męża za drzwi, Liszczyka zaś ukryła w mieszkaniu sąsiadki.

Po tej niemiłej przygodzie Liszczyk postanowił zerwać z narzeczoną. Kiedy jej o tem powiedział, nadmieniając, że wkrótce wyjeżdża na studia, zaczęła go gorąco prosić, by jej nie zostawiał i zabral ją z sobą, gdyż jest „ktoś, kogo się ogromnie boję”. Nie mając siły zerwać, przyrzekł jej, że się nad tem zastanowi.

W jakimś czasie po tej rozmowie udał się z wizytą do Staciwińskiej. W mieszkaniu znajdowała się również siostra narzeczonej Liszczyka, Kazimiera, która pokazała mu rękopis Grzeszolskiego mówiący, że musiał go przepisać na maszynie, gdyż Grzeszolski ma zamiar oddać go do druku. Rzuciwszy okiem na artykuł Liszczyk zauważył, że tytuł artykułu brzmiał: „Dalsze losy Lenina”.

Po tej wizycie Liszczyk spotkał się jeszcze kilka razy ze Staciwińską. Ponieważ znajomości z Grzeszolskim nie zerwała, zwolnił ją z danego mu słowa.

Przew.: Pan wiedział o śmierci żony Grzeszolskiego?

Św.: Wiedziałem. Mówiła mi Staciwińska, że zmarła na skutek zatrucia.

— Czy nie było tak, że rodzina Staciwińskich wymówiła panu dom, ponieważ pan jest, jakoby, alkoholikiem?

— Nie piję.

Adw. Pawelek: Co łączyło Staciwińską z Grzeszolskim?

— Grzeszolski ją eksploatował, a ona mówiła, że się „trzymam”.

Osk. (z uśmiechem): Czy dogadali wreszcie pan swojej zemście?

Przew.: Uchyłam to pytanie.

ZEZNANIE BUGAJCWEJ

Ciekawe również zeznanie złożyła tesciowa oskarżonego Katarzyna Bugajowa. Opowiedziała swoje znane historie (szczegółowo mówiła o tem Kuczałka) Bugajowa mówiła o nieciekawym Grzeszolskim z Kalisza, o tem jak zapisała mu 2 place, co go łączyło ze Staciwińską, jaki był jego stosunek do dzieci, żony, rodziny.

Przew.: Dlaczego oskarżony mówił świadkowi, że musi niekiedy z Kalisza?

Św.: Bo zabral wszystkie pieniądze z banku.

Po śmierci córki, a żony Grzeszolskiego, Bugajowa udała się do niego i redziła mu, żeby nie zawracał sobie głowy Staciwińską i ożenił się z jakąś starszą kobietą. Wtedy Grzeszolski zrobił „wielkie oczy” i zmienił całą postać twarzy.

— Tak strasznie wyglądał, że nie powiedziałam więcej ani słowa i czempredziej opuściłam mieszkanie.

Kuczałkiej nie pozwolił się zaopiekować dziećmi, mówiąc: „Niech się nikt nie wazy wyrażać do dzieci i kułno, bo kij o was polamie”.

W czasie zeznań Bugajowa wybuchła płaczem. Grzeszolski patrzył na nią z ironicznym uśmiechem.

W „CIUCIU-BABKIE”

Po wypiciu kilku tyków wody, Bugajowa uspokoiła się.

— Pewnego razu — mówi — gdy poszłam do mieszkania Grzeszolskiego, zauważyłam, jak bawił się on z Cabajówną w „ciuciubabkę” (ogólna wesołość na sali).

Przew.: Kiedy to było?

— Na 5 miesięcy przed śmiercią dzieci. — A czy przedtem dzieci chorowały?

— Nie. Dzieci były zdrowe, mogły jeść

nieko kwasne z ogórkami i nie im nie było.

— Jak było ze smieloną?

— Chcieliśmy dać ją do zabudowania, ale służąca Grzeszolskiego nie pozwoliła. Mówiąc, że pan nie pozwolił. Wylała ją do zlewu.

— Czy był grób na Pogoni?

— Mój Grzeszolski obiecał, że da palowię, ale nie dał ani grosza.

— W jakich stosunkach była córka pani z Cabajówną? Czy się całowali na dobranoc?

— Ale skądże. Pani ze służącą?

Po wyczerpaniu pytań przez sąd, skościł zarzuka za pytaniami oskarżony.

Bugajowa początkowo odpowiadała, wreszcie zdenerwowana milczyła, albo też mówiła krótko: „nie pamiętam”, „nieprawda” itp.

TESCIOWA I ZIEĆ

Zachowanie się oskarżonego denerwuje świadka.

Osk.: Czy ja chciałem się zastrzelić dlatego, że córka pani (żona oskarżonego) nie chciała wyjść za mnie za mąż, czy też córka pani trula się esenją octową?

Św.: Nie trula się i... koniec.

— Kto kupił Lehuhi zagraniczne pianino za 5 tysięcy złotych?

Bugajowa (ze złością): Pan.

— Kto wybudował wozowce, pralnie, stróżówkę, schody, balkony? Kto zainstaltował elektryczność?

— Ja wybudowałam dom.

— Czy pani często z mężem przychodziła do mnie na wódek?

— Musiał mnie pan dobrze prosić, zanim poszłam.

— Czy ojciec pani męża, pan Bugaj, nie pije między wódek?

— Był porządny chłop.

— Czy matka pani została „czararówna” i miała bezwładne nogi?

— Jak wyszłam za mąż, to matka już nie żyła.

— Czy brat pani popełnił samobójstwo przez powieszenie?

— Umarł.

Ponieważ oskarżony nalega, by świadek odpowiedział na to pytanie, Bugajowa mówi, wreszcie ze złością:

— Nie chciałem do wojska rosyjskiego i dlatego, dlatego... powiedział się.

— Czy świadek żył z mężem zawsze w zgodzie? Czy nigdy pani była męża garokami?

— Ciekawam, czy znajdzie się chłop, który da siebie bić.

— Czy mąż pani mówił do lokatorów, że nie przynajmniej się o swojej córki, Alicji?

— E, szkoda gadac.

— Gdyby nie dzieci były zmarły, a ja, czyby pani mogła je utrzymać?

Przew.: Uchyłam to pytanie.

Ponieważ dalsze pytania dotyczące spraw intymnych, sąd przeprowadza rozprawę przy drzwiach zamkniętych. Zawiedziona w swych nadziejach publiczność niechętnie opuszcza salę.

CABAJÓWNA NR 2

Po przerwie sąd przesłuchał Kuzmiera Cabajównę, siostrę służącą Grzeszolskiego. Jest to może, poza świadkiem Marianną Cabajówną, drugi dotychczas świadek, który zeznaje na korzyść oskarżonego.

Zaprzeczona ona temu, jakoby chorego Jerzego smarowano maścią, którą przepisał znachor ze Śląska. Twierdziła z całą stanowczością, że Kuczałka dawała dziecku jakieś lekarstwo do picia.

Oblad, po zjedzeniu którego miał się wszyscy rozchorować (oprócz Grzeszolskiego) jadł również i świadek, Grzeszolski dowiedziawszy się o tem, że daje i ona (Cabajówna) dostają wyników, posłał świadka po gorącą wodę.

Kiedy chłopiec ciężko się rozchorował nazywał siostrą świadka niedającymi się powstrzymać wyrazami.

Przew.: Czy chore był zdrowy na umyśle? Jak świadkowi się zdaje?

Św.: Mam wrażenie, że mówił to w gorączce. Po śmierci chłopca, Lucyna zaczęła „głupieć”. Chodziła śpiewając, klaskała w ręce. Kiedyś, kiedy podano jej rosół, nie chciała go jeść, mówiąc, że jest zatruty.

Mówię wtedy: „Niech panienka da, to ja zjem... a ona: „Ja ciebie nie podejrzewam tylko... ojca”.

— Dostało do tego — mówi świadek — że p. Grzeszolski, obawiając się, że Kuczałka może otruci jego i dzieci, zabronił jej być w domu. Mówił, żeby Kuczałkiej nie wpuścić do mieszkania, ponieważ złe zła na niego. Kuczałka jednak przechodziła do mieszkania. Przychodziła wtedy, kiedy w mieszkaniu nie było Grzeszolskiego. Miała nawet klucz od zatrasku.

Prók.: Czy Grzeszolski zabronił bywać Kuczałkiej po znalezieniu osadu w „supie”?

Osk.: Czy zupa była smaczna?

— Bardzo smaczna.

— Czy miała naturalny kolor?

— Naturalny. Ładny kolor, czerwony.

— Czy pani, po zjedzeniu obiadu, oburwała się nogi, czy wypadły panu włosy?

— Nigdy!

— Kto czuwał ostatnie 3 noce przy Jerzku?

— Pan.

Proces wczorajszego trwał do 11 godz. wczoraj. Przesłuchano jeszcze Wincentego i Władysława Bugajów. Treść ich zeznań, w względu na spóźnioną porę, podamy w jutrzejszym numerze.

ATAK NA FUNDUSZ PRACY

0 celowe zużytkowanie funduszy tej instytucji

Doświadczenia wielkiej wojny a i obecna wojna włosko - abisyńska wykazują, że osiągnięcie zwycięstwa w zapasach wojennych w równej mierze zależy od ekwipunku, liczebności i brzości armii, co i od sił gospodarczych państw. Jest to już dzisiaj truizmem prawdą, której udawadniać nie potrzeba.

Zrozumiałem więc jest, że i nasze sfery wojskowe z duża uwagą śledzą rozwój sytuacji gospodarczej kraju i co pewien czas dają wyraz swym poglądom na dokonywane w tej dziedzinie posunięcia.

Ostatni numer „Polski Zbrojnej” jak wiadomo reprezentującej opinie sfer wojskowych, zamieszcza krytyczne uwagi na temat działalności Funduszu Pracy. Wywody wspomnianego pisma brzmią następująco:

„Patrząc na pewne poczynania, dokonywane w tych czy innych dziedzinach naszego życia zbiorowego, nie zawsze można stwierdzić konsekwencję w realizacji danej myśli. Bo prościej wziąć pod uwagę np. taki fakt: w pewnym momencie czynniki kierowni czy doszły do przekonania, iż niektóre działy administracji państwowej można — bez szkody — połączyć z innymi, upraszczając w ten sposób pracę i zmniejszając aparat urzędniczy. I tak byliśmy świadkami likwidacji Ministerstwa Reform Rolnych, które przyłączono — najzupełniej słusznie — do Ministerstwa Rolnictwa. Zniesiono również Ministerstwo Robót Publicznych, wcielając je do Ministerstwa Komunikacji. Uznano, że prace nad robotami publicznymi winny być skoncentrowane w tym dziale administracji.

Tymczasem na wiosnę 1935 r. byliśmy świadkami narodzin nowej instytucji, nazwanej „Fundusz Pracy”. Z początku zakres jej działalności jest raczej skromny. Zostaje on znacznie rozszerzony na wiosnę 1935 r., kiedy to Fundusz Pracy obejmuje, obok finansowania robót publicznych, pomoc doraźną na rzecz bezrobotnych oraz akcje kulturalno - oświatowe wśród nich, jak również nowe dziedziny pracy, a mianowicie: publiczne pośrednictwa pracy, poradnictwo i przy sposobieniu zawodowe bezrobotnych, zabezpieczenie robotników na wypadek bezrobocia oraz organizowanie za trudnienia młodzieży na zasadach społeczno - wychowawczych.

Otwierając posiedzenie Rady Funduszu Pracy, p. minister opieki społecznej powiódł przed kilku dniami m. in. że „rząd a przedewszystkiem Ministerstwo Opieki Społecznej, zdaje sobie sprawę z konieczności wyłączenia wszystkich wysiłków, by ulżyć losowi bezrobotnych. Właśnie w celu ze środków tych wysiłków i nadania im jak największej skuteczności, stworzona została obok Ministerstwa Opieki Społecznej specjalna instytucja — Fundusz Pracy”. A dalej, że „organizując tę instytucję, położono szczególny nacisk na najbardziej radykalną formę pomocy bezrobotnym — na zatrudnienie”.

Wszyscy zgadzamy się na to, iż zatrudnienie jest najbardziej radykalną formą pomocy bezrobotnym. Chodzi tylko o to, by pieniądze, przeznaczone na pomoc bezrobotnym, możliwie w 100 proc., istotnie szły na zatrudnienie, t. zn., by pewna ich część nie była pochłaniana przez — możliwe do uniknięcia — koszty administracyjne. A przedewszystkiem, by nie popełniano starych grzechów, a mianowicie, by nie dublowano tych samych czynności. A niestety, takie wrażenie odnosił się przy czytaniu sprawozdania z działalności Funduszu Pracy. I mimowoli cisnęło nam się na usta pytanie: więc właściwie poco likwidowano Ministerstwo Robót Publicznych, kiedy przecież Fundusz Pracy jest właściwie — w formie tej instytucji? Bo przecież niepodobna się temu oprzeć, czytając kolumny sum wydawanych na „roboty drogowe”, roboty wodno - komunikacyjne, roboty kolejowe, melioracje, elektryfikacje, budownictwo mieszkaniowe, urządzenie miej-

skie, tramwaje, wodociągi, kanalizacje i gazociągi, chłodnie, rzeźnie itd. Bardziej to wygląda imponująco — niestety, boimy się, czy to wszystko było dostatecznie zharmonizowane i czy wielu prac przygotowawczych, administracyjnych nie wykonano — przy tego rodzaju systemie — podwójnie.

Bardzo cieszy nas, gdy widzimy w różnych miejscach kraju zielono-żółte tabliczki z napisem „roboty finansowane przez Fundusz Pracy”, ale boimy się, że ona jest nie tylko finansowana, lecz również i wykonywana przez tę instytucję. A w tym drugim wypadku boimy się, czy koszt pracy nie jest zbyt wielki.

Nie chcielibyśmy, by nasze wystąpienie było rozumiane jako atak, skierowany przeciw akcji, zwalczającej bezrobocie. Bronić Boże — jesteśmy jak najbardziej daleko od podobnej intencji. Chodzi nam tylko o to, by wszystkie środki, przeznaczane na walkę z bezrobociem — a wiemy, jak środki te są szczerze — były wykorzystywane w sposób jak najbardziej celowy.

Przedstawiliśmy następnie działalność Państwowego Funduszu Budowlanego, który jedynie finansuje ruch budowlany, a stronę techniczną

pozostawia inicjatywie prywatnej. „Polska Zbrojna” wyraża pogląd, że z Funduszu Pracy należy stworzyć instytucję wyłącznie finansującą roboty inwestycyjne. Wydaje nam się — oświadcza dziennik — że tego rodzaju metoda byłaby najskuteczniejsza, jeżeli chodzi o wyzyskanie środków, przeznaczonych na roboty.

Przy systemie obecnym pewności co do tego nie mamy. Odnosimy natomiast wrażenie, że robi się bardzo dużo rzeczy, ale, że często powtarza się wiele czynności technicznych i administracyjnych.

Postawiliśmy pewne pytania — pragnęlibyśmy bardzo uzyskać odpowiedź. Chcielibyśmy wiedzieć, czy Fundusz Pracy jest nową postacią Ministerstwa Robót Publicznych, czy nie byłoby wskazane ograniczyć czynności techniczne, a poświęcić się wyłącznie finansowaniu robót w formie udzielania pożyczek. Przecież lwia część robót, prowadzonych przez Fundusz Pracy, należy do resortu komunikacji.

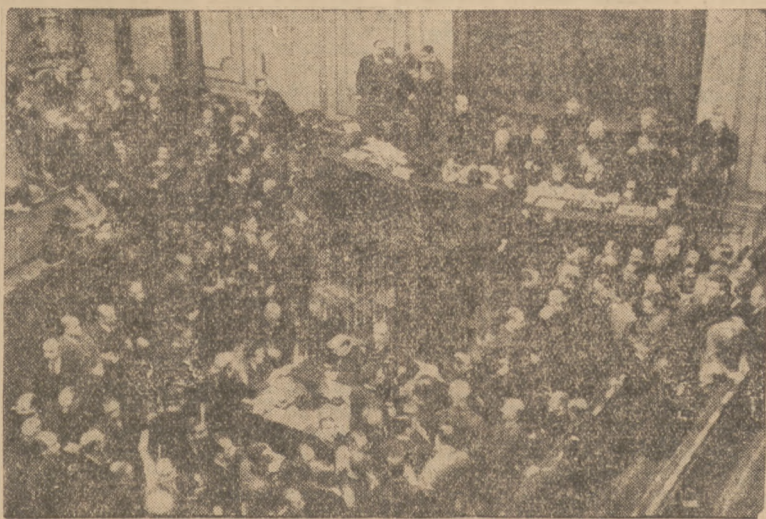
Powtarzamy: chodzi nam o jak najbardziej celowe zużytkowanie środków, płynących z kieszeni nas wszystkich. Dlatego też uważaliśmy za potrzebne poruszyć ten temat.”

Związek rabinów wystosował protest do Ligi Narodów

Prasa żydowska triumfuje spowodu wyniku srodowych obrad sejmowych nad sprawą uboju rytualnego. „Rząd — pisze w „Nowym Dzienniku” p. Thon — uciął łebek wnioskowi posłanki Prystorowej... Ze działań silny nacisk z zewnątrz, zdaje się przynawać ten sam dziennik wspominając o interwencji ze strony Turcji: „owych kilka tysięcy muzułmanów i Karaimów (w Polsce — przyp. Red.) udziwnęło na swoich barkach żywych trzech milionową rzeszę żydowską”. Pisząc o muzułmanach żydzi chcą w ten sposób odwrócić uwagę od zabiegów, które sami podejmowali u obcych, zagranicznych czynników, by spowodować ich interwencję dyplomatyczną. Ostatnio np. agencja Ekspres donosi, że

związek rabinów w Kownie wystosował depeszę protestacyjną do Ligi Narodów przeciwko zamierzonemu zniesieniu uboju rytualnego w Polsce. Niezależnie od tego delegacja związku rabinów udała się do ministra spraw zagranicznych Łotwy Łozarajisa z prośbą, aby zechciał w tej sprawie interwenjować w Lidze Narodów. O zabiegach żydów u rząd angielskiego i rządów republik amerykańskich była już mowa zarówno w Sejmie, jak i w prasie. Żydzi zmobilizowali swe wszystkie wpływy polityczne zagranicą, by skłonić polskie czynniki decydujące do zajęcia odpowiedniego stanowiska.

Nie po raz pierwszy zresztą międzynarodowe żydostwo, daje wobec Polski — znać o sobie...

LEWICOWO-KOMUNISTYCZNY PARLAMENT W HISPANII
który wyłonił niedołężny rząd Azany.

Tragiczne godziny Hiszpanji

Drogo płaci Hiszpania za wyborcze zwycięstwo lewicy. Wyłoniony przez większość lewono-komunistyczną rząd Azany okazuje się dotąd niepotradnym i słabym w stosunku do barbarzyńskiej działalności, podleganych przez III międzynarodówkę tłumów. Co dnia dokonują się dziesiątki politycznych zamachów, zwykłych rabunków i dzikiego niszczenia i palenia klasztorów, kościołów i siedzib stronnictw centrowych i prawicowych.

Marksiści-rewolucjonści działają

według pewnej metody. Najpierw przeprowadzają strajki generalne. Do snujących się po placach i ulicach tłumów wygłasza ją podburzająca, czczyste przemówienia, a potem prowadzą podburzone bandy do walki do zdobycia „socjalnej” dla ludu. I ponia wówczas koseci, domy Akcji Kadekiej, społeczne domy młodzieży, redakcje i drukarnie pism katolickich.

Pod pretekstem kłamliwych pogłosków ze strony organizacji prawicowej straszą do tłumów, rozpasana tłumacza mo-

duje zakonników, polityków i innych niewinnych ludzi.

W ubiegłym tygodniu zaburzenia objęły stolicę kraju, a pod koniec tygodnia terror podpalaczy doszedł do zenitu. Wskutek bierności władz spłonęły 4 kościoły, 1 klasztor, kilka budynków katolickich redakcji i związków, a także domów prywatnych. W sobotę spłonęło w Lozoso (prow. Nawarra) dwa klasztory, jeden kościół i kilka domów prywatnych. — W Barcelonie pastwa ognia padła jedna redakcja.

Rząd poprzestaje na ogłoszeniu zaprzeczenia co do spalenia katedry w Sewilli i Toledo.

Część żywołów umiarkowanych ma jeszcze pewne zaufanie do premjera Azany, który już raz złamał rewoltę komunistyczną i dlatego przez długi czas należał do ludzi najbardziej znienawidzonych przez skrajne skrzydło lewicy. Nawet go „krwawym psem” w Casas Vilejas — od miejscowości, w której rzucił gwardję cywilną na gwałtowników. Istotnie przy pomocy prawicy i centrum mogłoby przeciwdziałać się lewicowym ekstremistom. Najprawdopodobniej jedna tego nie zrobi. Jest od ostatnich wyborów w sieci komunistów... — Przywódca anachistycznych żywołów Largo Caballero zapowiada jawnie wprowadzenie „wiosennej Hiszpanji”. Wszędzie widać mandury „czerwonej miłości” i emblematy sowieckie.

Piękne słoneczne niebo Hiszpanji zasnuwane jest chmurami dymu. Nocami górzęją na horyzoncie łuny pożarów. Z hukami i trzaskami wala się wieżące kościoły, niekiedy o bezcennej wartości historycznej. Tysiące ludności z najwyższą trwożą przeżywa dzień za dniem, nie widząc nikąd dla siebie schronienia przed motlochami.

Lewica jest u władzy, lewica rządzi...

Z DNIA

P. P. S. I ŻYDZI

„Robotnik” zachłystuje się od radości, że się udał strajk, który żydzi zorganizowali w Warszawie dla zaprotektowania przeciw antysemickim, zwłaszcza przeciw projektowi p. Prystorowej.

„Proklamowany — czytamy w organie „Polskiej(?) Partji Socjalistycznej” — przez socjalistyczne partie żydowskie — Bund i Poalej Sjon strajk protestacyjny przeciw antysemizmowi, faszystowski i tragiczny zajęciem w Przytyku, przekroczył daleko zakreślone ramy. Był on potężną odpowiedzią robotników żydowskich na propagandę endecji.

Strajk stał się żywołowym protestem ogromnej większości społeczeństwa żydowskiego, a właściwie jego niezmniejszą część. Stanęły nie tylko fabryki, w których zatrudnieni są robotnicy żydowscy, wstrzy mali się od pracy także rzekodzielnicy, obywatnicy, pracownicy sklepów, inteligencja pracująca. Strajk był istotnie masowy.

Robotnicy Polacy, pracujący przy jednym warsztacie pracy ze swoimi towarzyszami żydowskimi, solidarnie poparli akcję przeciwko faszystowskiej hecy antysemickiej. Wspólnie zestrzykali polscy i żydowscy robotnicy rzeźnię warszawskiej, fabrykę czekolady „Plutos”, „Rygarar”, fabrykę kafełkowej „Arendar”, 2 garbarnie i d. o. godz. 2 strajk, który udał się w 100 proc. został zakończony. Życie zaczęło powracać do normy.”

„Udał się w 100 proc.”... Dzięki pomocy P. P. S.

JESZCZE O PRZYTYKU

Podczas dyskusji o uboju rytualnym w Sejmie poruszono również sprawę ostatnich zajęć w Przytyku i ich przyczyn.

W polemice z pos. Sommersteinem, poseł Długosz stwierdził wbrew temu, co mówił sen. Schorr, że

powodem zajęć w Przytyku było zabicie włościanina Wrzosa.

Kiedy padł strzał i padł ten włościanin, weszły się popłoch. Włościanie, którzy opuścili już jarmark powrócili do miasta, i wtedy znowu jakiś szaleniec żyd zasył strzałami chłopów.

Ci widząc rannych i zabitego Wrzosa, rzucili się na pierwszy dom z brzegu i zabili krawca Iznaka Minkowskiego.

„OPTOFOT”

SOSNOWIEC 3 Maja 11

Zamianiamy stare odbiorniki na nowoczesne typy. Największy wybór Radiodoborników w Zagłębiu.

UWAGI

Bolączki szkół rzemieślniczych

Sprawa dostarczenia przemysłowi dobrego rzemieślnika jest bardzo doniosłym zagadnieniem. Szkoły zawodowe, które tem się zajmują, powinny uwzględnić wymagania, jakie dziś przemysł stawia rzemieślnikowi.

Dobry rzemieślnik, w odróżnieniu od robotnika, powinien nie tylko znać metody pracy i posiadać wprawę w jej wykonywaniu. Musi on także orientować się, kiedy jaką metodę zastosować, zwłaszcza w wypadkach, gdy rodzaj pracy zmienia się, a ze zmianami takimi spotykamy się bardzo często, gdyż przedmioty wytwarzane stale ulegają ulepszeniu. Trzeba je inaczej wykonywać i używać do tego coraz to nowych narzędzi. Wszelkiego rodzaju planowanie produkcji, podział na operacje i ustalenie w biurach warsztatowych zgóry kolejności tych operacji, zważywszy na ich efektywność, ale tylko do pewnych granic. Na wykonanym przedmiocie zaważy mimo wszystko głównie wykonawca oraz jego indywidualne uzdolnienie.

Zadanie więc szkoły zawodowej nie jest łatwe. Trudności potęguje u jeszcze krótki okres czasu, w ciągu którego ma się przekształcać uczniów szkół powszechnych na samodzielnych rzemieślników, a przede wszystkim brak urzędów warsztatowych oraz małe możliwości nauczycieli, którzy obciążeni zbyt wielką liczbą godzin w szkole, nie zawsze mogą obserwować rozwój przemysłu, posuwającego się szybko naprzód. A przemysł sięga po coraz to nowe zdobycze; okres zaledwie paroletni wystarczy, aby się zmienił nie do poznania. Zjawiają się nowe sposoby pracy, nowe urządzenia, warsztatowe. Brak takich urządzeń w szkole utrudni bardzo pracę jej przesiadkowemu absolwentowi — rzemieślnikowi, chociażby nawet poznał on teoretycznie wszystkie nowości. Nie jest to więc wina nauczycieli, że po zdobyciu pracy w fabryce, absolwent szkoły zawodowej musi się dopiero rzemieślnikiem uczyć. Często nie wie, jak sobie poradzić z nieznanymi dla niego narzędziami i jest rozgoryczony, że jego współtowarzysze, którzy nie kończyli szkoły zawodowej, a tylko „obtarli się” rok, dwa w przemyśle dają sobie radę lepiej niż on, który specjalnie się przygotowywał. Zapas wiadomości ogólnych, pobranych ze szkoły, które nie łączą się z zagadnieniami zjawiającymi się w danej chwili w warsztacie stopniowo ulega zapomnieniu.

Potrzebę ciągłego zapoznawania się z coraz to nowym dorobkiem nauki i coraz nowymi warunkami życia zrozumiano już w szkolnictwie powszechnym. Nauczyciel ma tam obok facho-

wej literatury lekcje wzorowe, które pozwalają mu obserwować najnowsze metody nauczania. Tylko szkoła zawodowa, gdzie właśnie konieczna jest utrzymać więź z postępem, tkwi ciągle bezczynnie na tem samem miejscu.

Prawda, że wszelkie inwestycje, jak wprowadzenie nowych maszyn, utrzymanie instruktorów państwowych, którzyby nawiązywały łączność między przemysłem a szkołą itp. jest rzeczą kosztowną, a więc trudną do przeprowadzenia w dzisiejszych czasach. Niemniej jednak należy pamiętać, że do brzo przygotowany rzemieślnik stanie się dzwignią przemysłu polskiego, który pomimo wielkich wysiłków lat ostatnich daleko jeszcze stoi poza przemysłem obcym, np. niemieckim, czy amerykańskim. Jeśli istnieją pracownie fizyko-chemiczne, z których

może korzystać cały szereg szkół, czyż nie powinny powstać wzorowe warsztaty nowoczesne, przez które przesuwałyby się grupy uczniów szkół rzemieślniczych? W warsztatach tych odpowiedni fachowy pedagog zarządzałby młodzież praktycznie z dzisiejszą pracą warsztatową. Pieniądze na to powinny się znaleźć. Przecież od samego wstąpienia do szkoły zawodowej uczniowie tych szkół produkują i to produkują tak wiele, że nieraz się słyszy głosy protestu ze strony przedsiębiorców, iż szkoły robią im konkurencję.

Koszt utrzymania szkół rzemieślniczych jest stosunkowo niewielki, zaś późniejsza korzyść z nich dla rozwoju gospodarstwa narodowego i zdolności konkurencyjnej naszego przemysłu będzie olbrzymia.

P. Piotrowski.

Sanatoria i kolonie lecznicze Z. U. S.

Plan lecznictwa ubezpieczalni społecznych w roku bieżącym obejmuje w zakresie lecznictwa sanatoryjnego 17 sanatoriów i zakładów leczniczych. W liczbie zakładów i sanatoriów, do których kierowani będą chorzy przez ubezpieczalnie, znajduje się 7 sanatoriów dla chorych na gruźlicę płuc dotychczas, a mianowicie sanatorium Z. U. S. w Bystrej Śląskiej, „Staszycówka” w Ludwikowie pod Poznaniem, „Warszawianka” w Zakopem, sanatorium w Worochcie, sanatorium w Michałnie pod Warszawą, sanatorium w Tuszynie pod Łodzią i lecznica pod Obornikami (Poznańskie).

Leczenie sanatoryjne chorych, wy-

magających kuracji zdrojowo-kapiełowej, odbywać się będzie w 5 sanatoriach: „Exelsior” w Iwoniu, „Lwigród” w Kryniei, sanatorium w Busku, „Grażyna” w Truskawcu i uzdrowisko w Inowrocławiu.

Dzieci kierowane będą do następujących 5 zakładów: kolonia leczniczo-szkolna dla dzieci ZUS w Kiekrzu pod Poznaniem, kolonia lecznicza w Ciechocinku, kolonia szkolna lecznicza „Górka” w Busku, wojewódzkie sanatorium dla piersiowo-chorych w Smukale pod Bydgoszczą (dla dzieci chorych na gruźlicę) i sanatorium miejskie w Pradniku Białym pod Krakowem (dla dzieci chorych na gruźlicę).

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

21	Dziś Benedykta
Sobota	Jutro Katarzyny
	Wschód słońca 5 m. 46.
	Zachód „ 17 m. 58.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Mazur” z Polą Negri.
EDEN: „Indyjski piechurzy”.
PALACE: „Czu Czu Czu”

× FERJE WIELKANOCNE TRWAĆ BĘDĄ TYLKO TYDZIEŃ. Kuratoria szkolne przygotowują okólniki w sprawie tegorocznych ferij wiosennych w szkolnictwie powszechnym i średnim. Jak ustalono, ferje wielkanocne wskutek zmiany w podziale roku szkolnego przeprowadzonym przez Ministerstwo oświaty ulegną pewnemu skróceniu. Przerwa w zajęciach w szkolnictwie powszechnym i średnim rozpocznie się w dniu 8 kwietnia w Wielką Sobotę i — trwać będzie do dnia 14 kwietnia włącznie. Ferje wielkanocne trwać będą zatem tylko tydzień.

× DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KOŁA PRZYGOTOWUJĄ HARCERSKI przy 8 ZDH w Sosnowcu, odbędzie się dnia 22 bm. w Sosnowcu w lokalu szkoły powszechnej nr 10 na małej sali przy ul. Okrzei 56. O godz. 10 rano w pierwszym, a o godz. 10.30 w drugim terminie, prawomocnie bez względu na ilość obecnych.

× WIECZÓR HARCERSKI W NIWCE. I drużyna harcerzy w Nowe urządza dn. 22 bm. o godz. 19 w sali Tow. muzyczno-dramatycznego „Lutnia” wieczór harcerski, na który złoży się występ solowy; sopran, tenor, skrzypce i fortepian oraz skrzecz i monolog i zespół mandolinistów. Wieczór harcerski rozpocznie się ogniskiem i przemówieniem prof. hm. Kreła. I Drużyna uprzejmie zaprasza wszystkich swych przyjaciół i sympatyków do wzięcia udziału w tej imprezie

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 21 bm. o godz. 4.30 popoł. poraz 17 przebojowa komedia W. Bus-Fekete pt. „TRAFIŁA PANI GENERALOWEJ”. Bilety na cennych najniższych od 25 gr. do zł. 1.50.
Wieczorem o godz. 8.30 przebojowa komedia de Fleury’a i Callaveta pt. „LADNA HISTORIA”.
Jutro dnia 22 bm. o godz. 4.30 popoł. poraz 18 doskonała komedia W. Bus-Fekete pt. „TRAFIŁA PANI GENERALOWEJ”. Bilety w cenie od 25 gr.
Wieczorem o godz. 8.30 poraz 4 świetna komedia de Fleury’a i Callaveta pt. „LADNA HISTORIA”.

× PRZEDSTAWIENIE I KONCERT. W dniu 22 bm. o godz. 18 w sali przy ul. Strzeleckiej 2 w Sosnowcu, OMP ognisko im. gen. Br. Piękarskiego organizuje przedstawiienie i koncert. Zostaną odegrane dwa skoczki: „U fotografa” — K. Brzeskiego i „Ciocia Protokółka” Łakaba oraz przepyszna frazjka w 1 akcie Dobrzańskiego „Podjeżdzana osoba”. W części koncertowej pp. A. Gajewski i J. Nowak (biała harmonia i skrzypce) odegrają szereg tang i utworów muzyki lekkiej.

Bilety są do nabycia w dniu przedstawienia przy wejściu na salę. Ceny biletów 30 i 40 groszy. Całkowity zysk przeznaczony jest na cele kulturalno-oświatowe Ogniska.

× NACZELNICY STRAŻY I ICH ZASTĘPCY. Po rozpatrzeniu wniosków nadesłanych przez dyrekcję zakładów i kopalni przy których istnieją prywatne strażnice pożarne, Zarząd oddziału bezpieczeństwa pożarnictwa na p. o. naczelnika strażnicy pożarnej prywatnej fabryki „Hulczyski” w Sosnowcu Ludwika Cegłowskiego oraz na p. o. zastępców naczelnika strażnicy pożarnej prywatnej: fabryki „Babcock — Zieleniewski” — p. Jana Wroblego; fabryki „H. Dietel” — p. Wincentego Kramarza, kop. „Flora” — p. Wincentego Kozła, hut. „Katowice” — p. Władysława Brzozowskiego, kop. „Kazimierz” — p. Franciszka Pecodda, hut. „Młotowice” — p. Antoniego Kałużę, kop. „Mortimer” — p. Tadeusza Johna, walc. „Hr. Renard” — p. Jana Jaskółę.

Najbliższe pielgrzymki

DO KALWARII ZEBRZYDOWSKIEJ

Na uroczystości wielkość godinowe w ruszy z Katowic pielgrzymka do Kalwarii Zembrzydowskiej. Specjalny pociąg pielgrzymkowy wyjedzie we wtorek 2 kwietnia rano o godz. 8.30; powrót w Wielki Piątek 10 kwietnia popołudniu. Cena udziału, obejmująca przejazd koleją w obydwie strony, koszty organizacyjne i ofiary na nabożeństwa wynosi 3,50 zł.

PIELGRZYMKI DO GROBU ŚW. WOJCIECHA

DIAK wraz z Ligą katolicką w Katowicach organizuje pod protektorem i osobistym duchownym przewodnictwem J.E. ks. biskupa Stanisława Adamskiego wielką pielgrzymkę śląskiej Alkacji katolickiej do grobu jej patrona św. Wojciecha, połączone z zwiedzaniem Poznania. W pielgrzymce wezmą również udział świeccy kierownicy A. K. na Śląsku.

Specjalny pociąg pielgrzymkowy wyjedzie w piątek 24 kwietnia z Katowic; sobotę zwiedzanie Poznania, w niedzielę pobyt w Gnieźnie, powrót do Katowic w poniedziałek 27 kwietnia rano. Cena udziału, obejmująca przejazd koleją w obydwie strony, koszty organizacyjne i bilety wstępu, wynosi w kl. 3 zł. 16,50, kl. 2 zł. 25.

Bliszych informacji udziela i zgłoszenia przyjmują: Liga katolicka w Katowicach h. ul. marcz. Piłsudskiego 38, tel. 306-52 i 313-30.

NACZYŃIA KUCHENNE

aluminijowe, emaljowane.

Wielki wybór przedmiotów

niezbędnych w gospodarstwie.

NAKRYCIA STOŁOWE

alpakowe i paterowane

poleca:

„METALURGJA“

Skład Towarów Żelaznych

wł. St. Klimaszewski

SOSNOWIEC,

Warszawska 8, Tel. 7-90.

× REFERAT DYSKUSYJNY W CZŁADZI. W niedzielę dn. 22 bm. o godz. 10.15 rano w klubie młodzieży im. marszałka Piłsudskiego w Czładzi wygłoszony zostanie przez p. Miecz. Lewandowskiego referat dyskusyjny pt. „Olium piada 1956 r.”.

× PORANEK W KINIE „EDEN”. W niedzielę dnia 22 bm. odbędzie się staranin („Strazy przednie” w kinie „Eden” w Sosnowcu poranek podczas którego zostanie wyświetlony ciekawy film pt. „Indyjscy piechurzy”. Początek seansów o godz. 10.30 i 12.30. Dochód zostanie przeznaczony na pracę oświatową wśród Polaków w Czechosłowacji.

× ZJAZD DELEGOWANYCH KATOLICKIEGO STOW. KOBIET. W Częstochowie odbył się zjazd delegowanych katolickiego Stow. kobiet diecezji częstochowskiej. W zjeździe brało udział 176 delegowanych. Mezę w. przed Cudownym Obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej odprawił ks. biskup dr. T. Kubina. Podczas obrad generalna sekretarka J. Bartówna przedstawiła sprawozdanie, z którego wynika, że diecezja posiada 101 zarejestrowanych oddziałów KSK, liczących 9.600 członkin, a spręż tego kilka oddziałów w stanie tworzenia. Prezeska katol. Związku kobiet p. Rzepiecka wygłosiła referat n. t. „Apostolstwo kobiety w życiu prywatnym i publicznym”, a drugi referat „O życiu religijnym w rodzinie” — prezeska KSK p. Kobylecka. poczem p. Rowińska, prezeska oddziału z Nowego Sielca w Sosnowcu, omówiła sposoby urozmaicenia pracy w oddziałach.

× LEGITYMACJE CZŁONKOWSKIE DLA STRAŻAKÓW. Stowarzyszenie ochotniczych straż pożarnych pow. Będzińskiego mogą otrzymać w biurow. Oddziału będzieskiego legitymacje członkowskie dla członków czynnych, po opłaceniu składki członkowskiej bieżącej lub zaległej. Legitymacje wydaje się bezpłatnie na podstawie listy imiennej członków czynnych zgłaszanych do ubezpieczenia w kasie strażackiej. Dla tych członków czynnych, którzy nie będą ubezpieczeni legitymacje będą wydane na podstawie dodatkowej listy sporządzonej a wzór listy członków do ubezpieczenia. Legitymacje mogą być zaopatrzone w fotografie danego członka i służą do lat pięć

Wystawa Morska i Kolon.

KOŁ SZKOLNYCH L. M. K.

Staraniem zarządu Okręgu Zagłębia Węglowego Ligi morskiej i kolonijalnej odbędzie się w dniach 24 — 28 bm. w aml państwowego gimnazjum im. A. Mickiewicza w Katowicach wystawa prac młodzieży poznańskiej, skupionej w kołach LMK. Dział historyczny wystawy obejmuje 50 plakatów, przedstawiających historię statków różnych epok i narodów. Dział gospodarczy pokaże w mapach, fotografiach i wykresach rozwój Polski na Bałtyku, w szczególności rybołówstwo, rozwój Gdyni, handel morski i marynarkę wojenną Polaki. Dział kolonijalny przypomni polskich pionierów kolonialnych i w wykresach uwidoczni stan posiadania kolonii, stosunek do ludności i obszarów krajów macierzystych. Dział modelarski pokaże główne fazy powstania modelu żeglarskiego i najciekawsze modele statków. Prac młodzieży poznańskiej obejmują też dział propagandy. Wystawę przygotował prof. dr. Kowalewski z Poznania. Do tego ciekawego pokazu zamówian i wiedzy z dziedziny wychowania morskiego, wiodących poznańskiej dołączono dział książki, zorganizowany przez Księgarnię katolicką w Katowicach i dział sportów wodnych, zmontowany przez katowicką „Klębnicę harcerską”. Wystawę zwiedzać można od 24 do 28 bm. w godzinach od 12 do 16. Wstęp bezpłatny.

Paradoksy przepisów i rozporządzeń wpędzające w ślepią uliczkę rozpacz

Zgłosił się do nas, do redakcji, 17-letni chłopak Józef Chil, aby ułatwić mu znalezienie pracy. Krótka pogawędka dała taki ciekawy materiał do rozważenia, iż, sądząc, zainteresuje on szersze grono.

Urodził się koło Bochni w r. 1919. Chodził do gimnazjum OO. Passionistów. W r. 1932 wraz ze starszym bratem poszli na odpust za granicę Czechosłowacką i tam już zostali, szukając pracy. Brat w jakiś czas umarł, a Józef Chil dostał zajęcie w drukarni w Uszchrodzie.

W lutym 1936 roku żandarmerja czechosłowacka aresztowała go, a w dniu 22 lutego, pobiwszy go uprzednio pałkami, odstawiła do granicy koło Muszyny.

Na pograniczu polskim Józef Chil został aresztowany i za nielegalne przekroczenie granicy skazany administracyjnie na 7 dni aresztu. Taki jest bowiem przepis. Odcierpiął tę karę i dowiół się do Nowego Targu. Tu opadł zupełnie z sił, zachorował (żandarmi czechy zabrali mu 63 koron, ubranie zapasowe i bieliznę) i dostał się do szpitala. W szpitalu spisano z nim protokół. Gdy wzmożnił się na siłach, odesłano go z woźnym do starostwa w Krakowie. Z Krakowa odesłano go do Bochni, jako do miejsca przynależności. Ale starostwo w Bochni oświadczyło, iż nie może go przyjąć, ponieważ jego miejscem przynależnym jest Bydgoszcz, gdzie pracował ostatnio ojciec Chila na kolei, a zginął kilka lat temu w katastrofie kolejowej pod Starogardem. Wobec czego odstawił Chila spowrotem z Bochni do Krakowa.

Starostwo krakowskie dało wówczas Chilowi 5 zł., nakazując opuszczenie Krakowa. Zjadł cośkolwiek i za resztę pieniędzy kupił bilet do Szczakowej. Stamtąd przywędrował pieszo, do Sosnowca.

W Sosnowcu zgłosił się do Związku obrony kresów zachodnich. Ponieważ jest jednak poddany polskim, przeto nie podlega opiece tego Związku. Poradzono mu, aby udał się do Magistratu, do wydziału opieki społecznej. Tak też uczynił.

Wydział opieki społecznej dał mu kartkę do domu noclegowego z tem, aby na drugi dzień się zgłosił. Wczoraj otrzymał od opieki społecznej 2 zł. (z czego potrącono mu 50 gr. za nocleg) i oświadczone, iż na żadną więcej pomoc liczyć nie może. Gdy przyszedł do nas miał w kieszeni 20 groszy, ponieważ wygodzony wędrowną pozwolił sobie na zjedzenie śniadania i obiadu.

Józef Chil chce dostać się do Bydgoszczy, gdzie ma brata. Wtępić jednak należy, czy z 20-na groszami do takiej sztuki. Chce tedy cośkolwiek zarobić, aby mógł wyjechać. Nie może liczyć na pomoc Funduszu Pracy, ponieważ nie jest zarejestrowanym. Nie może uzyskać zniżki kolejowej, ponieważ Fundusz Pracy udziela zaświadczeń na zniżki kolejowe, ale tylko zarejestrowanym u siebie bezrobotnym. A Chil nie jest zarejestrowanym...

Zastanówmy się przez chwilę nad perspektywami Józefa Chila i zastanówmy się, czy... rozsądnie postępujemy.

Cóż bowiem ma zrobić w tej chwili ten chłopak? Powiesić się? Iść zbierać na ulicy, czy kraść?... Trudno bowiem przypuszczać, aby mógł znaleźć pracę, gdy tysiące bezrobotnych miejscowych na nią czeka.

Chil zdaje sobie z tego sprawę, a chciałby zapewne tylko, aby ułatwiono mu dostanie się do rodziny, do Bydgoszczy. Cóż, kiedy przepisy, ustawy, rozporządzenia takiej możliwości nie przewidują!

Więc cóż ma zrobić ten 17-letni chłopak, zapędzony paradoksalnymi przepisami i rozporządzeniami w ślepią uliczkę rozpacz?

W całej tej sprawie mamy do czynienia z pogmatwaniem kłębowiskiem paradoksów.

Więc najpierw owa kara za nielegalne przekroczenie granicy. Przecież kara powinna wiązać się z winą. Ale przecież winę przedewszystkiem no-

nosi żandarmerja czechosłowacka, która wzmacniając swą decyzję pałką zmusiła go do przekroczenia granicy. Przepis jest jednak przepisem i Chil odsiedział 7 dni aresztu.

No, a później — owe wędrowki od Annasza do Kaifusza... Owe odsyłanie, szpasaowanie z miejsca na miejsce, wypieranie się i odżegnywanie... Owe pozbywanie się złotówkami datkami, które w żaden sposób nie mogły dać przeciwdziałania tym, którzy dawali, iż sprawę załatwili, iż znaleźli wyjście z sytuacji dla tego biednego

chłopaka...

Czyż naprawdę nie można było wytłumaczyć się o jakiś darmowy bilet przejazdu do Bydgoszczy? Z całą pewnością lepiejby się to kalkulowało państwu, aniżeli stwarzanie rozpaczliwej sytuacji, z której jakże łatwo narodzić się może występki i strata dobrego obywatela.

Zaczniemy raz wreszcie bardziej praktycznie, bardziej życiowo podchodzić do spraw zwyczajnych, a nie tak... paradoksalnie przepisowo, biurokratycznie.

Unieruchomienie fabryki w Będzinie 50 robotników bez pracy

Jak już pisaliśmy, w fabryce części rowerowych „Mayweg” w Będzinie, wyznali zatarg między właścicielami fabryki a robotnikami.

Robotnicy zażądali podwyższenia płac akordowych o 15 proc. Właściciel fabryki przed dwoma tygodniami wyraził zgodę na podwyższenie, przy czym wymówienie kończyło się dzisiaj.

Tymczasem, gdy wczoraj rano robotnicy, jak zwykle przyszli do pracy, zostali bramą fabryczną zamkniętą, oraz wywieszono na niej ogłoszenie, że do fabryki wstęp jest wzbroniony.

Właściciele fabryki, obawiając się strajku okupacyjnego, unieruchomili ją dzień wcześniej, przyczem za wczorajszego dnia zobowiązali się wypła-

cić robotnikom pełną dniówkę.

Wczoraj odbyła się w Inspektoracie pracy jeszcze jedna konferencja, która jednak nie doprowadziła do porozumienia, bowiem właściciele fabryki zgadzają się tylko na 10-procentową podwyżkę płac.

Wskutek unieruchomienia fabryki przeszło 50 robotników zostało pozbawionych pracy.

Kiedy zostanie uruchomiona fabryka, narazie niewiadomo. Prawdopodobnie w tej sprawie toczyć się będą dalsze pertraktacje.

STRAJK W FABRYCE RENEGO

Strajk okupacyjny w fabryce łańcuchów Renego w Będzinie trwa w dalszym ciągu. Przebieg strajku spokojny.

Skład kradzionych rzeczy w piwnicy Wykrycie poważnej kradzieży, dokonanej w Sławkowie

W nocy z dnia 21 na 22 ub. m., jak o tem w swoim czasie donosiliśmy, nieznani sprawcy dokonali włamania do mieszkania dyrektora fabryki gwoździ i drutu w Sławkowie Mordki Szajna. Skradziono większą ilość garderoby, futra, pościel oraz srebrne nakrycia stołowe, łącznej wartości 8000 zł. Po nimto dochodzą policyjni na ślady włamywaczy nie natrafiono.

Dopiero przed trzema dniami przypadek pozwolił do wykrycia kradzieży i ujęcia jej sprawcy.

Dnia 17 bm. wyśledzono Wydziału śledczego PP w Sosnowcu zatrzymali na jednej z ulic podejrzanego wyglądającego osobnika, niosącego jakąś paczkę.

Zatrzymanego doprowadzono do Wydziału śledczego, przejrano zawartość paczki, przyczem okazało się, że znajdowały się w niej srebrne nakrycia, pochodzące z kradzieży dokonanej u Szajna w Sławkowie.

Zatrzymanym osobnikiem po wylegitymowaniu go, okazał się mieszkaniec Sławkowa Stefan Kaczmarzyk, przebywający chwilowo u swych braci Ludwika i Henryka, zamieszkałych

w Sosnowcu, przy ul. Narutowicza 5.

Po zatrzymaniu Stefana Kaczmarzyka przeprowadzono rewizję w mieszkaniu jego braci, podczas której znaleziono część nakrycia stołowego skradzionego w Sławkowie. Poza tem w piwnicy Ludwika Kaczmarzyka w domu przy ul. Wawel 4, znaleziono dużą skrzynię, w której znajdowały się futra, garderoba oraz inne rzeczy, pochodzące z kradzieży dokonanej u Szajna.

Jak wykazało dochodzenie, rzeczy te przywiózł do Sosnowca i ukrył je u swych braci Stefan Kaczmarzyk.

Włamania dokonał znany złodziej-włamywacz ze Sławkowa Józef Kolczyński.

Oprócz Stefana Kaczmarzyka i Józefa Kolczyńskiego aresztowany został również znany paser ze Strzemieszyc Mościsk Sztern, który kupił niektóre skradzione przedmioty.

Aresztowanych przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Wiadomość o wykryciu w piwnicy Kaczmarzyka składku kradzionych przedmiotów wywołała w całej dzielnicy duże poruszenie.

Kina zamknięte DLA DZIECI PONIŻEJ LAT 6

Władze administracyjne rozrzucają kontrolę nad sprzedażą biletów w kinematografach nielegalnie. Niezależnie od istniejących ograniczeń przy wpuszczeniu do kinematografów młodzieży w tych wypadkach, gdy filmy zostały zakwalifikowane przez cenzurę, jako niedozwolone dla młodzieży spowodują treści erotycznej i t.p., zastosowany będzie całkowity zakaz wprowadzania na sale kinowe, dzieci poniżej lat 6.

Obostrzenia podjętowane zostały stanowiskiem pedagogów i lekarzy, uznając, iż pokazywanie młodym dzieciom obrazów filmowych jest psychicznie szkodliwe.

XX
X ODWOŁANE ZEBRANIE. Zarząd Związku b. ochotników armii polskiej oddział w Strzemieszycach zawiadamia członków, że walne roczne zebranie zostało odwołane. O nowym terminie zebrania członkowie zostaną zawiadomieni.

Odroczenie posiedzenia RADY MIEJSKIEJ W CZELADZI

Na ub. środę zapowiedziane było, jak donosiliśmy, posiedzenie Rady miejskiej w Czeladzi, na którym w pierwszym rzędzie miała być omówiona sprawa zrównoważenia budżetu na rok 1936-37.

Na wniosek r. Sadowkiego posiedzenie zostało odroczone do następnej środy.

XX
X „SERCE MATKI”. Pod tem hasłem odbyła się w dniu 19 bm. w koedukacyjnym gimnazjum im. M. Kopernika w Będzinie uroczysta akademja, poświęcona pamięci wielkiej Polki, matki Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po akademji wręczono kwiaty obecnym na sali matkom. Równocześnie otwarto w gmachu szkolnym wystawę pamiątek, związanych z postacią Marszałka Józefa Piłsudskiego, którą można zwiedzać codziennie od godz. 16 — 18 do 22 bm. włącznie.

Zniżki kolejowe NA TARGI POZNAŃSKIE

W związku z tegorocznymi Targami Poznańskimi (26 kwietnia — 8 maja) zostały rozszerzone zniżki kolejowe oraz zmieniona technika ich uzyskiwania. We wszystkich kasach biletowych PKP jednocześnie z biletem przejazdu do Poznania uzyska się bezpłatnie kartę uczestnictwa. Bilet do Poznania pozostaje w cenie normalnej. Udając się na Targi Poznańskie z kartą uczestnictwa, przy uiszczaniu odpowiedniej opłaty uzyskuje się karnet upoważniający do bezpłatnego wstępu na Targi, bezpłatnego zwiedzania miasta oraz rozmaitych usług w hotelach, restauracjach i teatrach. Oprócz tego uzyskuje się na podstawie karnetu ulgę kolejową w drodze powrotnej w wysokości 80% na wszystkie pociągi i klasy. Wszystkie dyrekcje PKP przez swoje wydziały turystyki będą również organizowały popularne pociągi na Targi Poznańskie, przy których koszt karnetu będzie wliczony do ceny przejazdu. W ten sposób podróżnicy w pociągach popularnych będą w Poznaniu korzystali ze wszystkich ulg jakie karnet daje.

—xx—

Walne zebranie Kasy SAMOPOMOCY KOLEJENSKIEJ

Otrzymałmy następującej treści komunikat:

Onegdaj odbyło się sprawozdawcze walne zebranie członków Kasy samopomocy kolejenskiej oddziału Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu.

Placówka ta rozpoczęła swą działalność w czerwcu ub. r. i po krótkim okresie organizacyjnym przystąpiła do właściwej normalnej pracy. Ze sprawozdania zarządu Kasy wynika, że placówka wykazuje stały rozwój, czego dowodem wzrastająca ilość udziałowców Kasy i powiększanie się kapitału obrotowego. Dowodem efektywności istnienia Kasy są udzielenie pożyczki udziałowcom na przystępnych warunkach oraz podnoszący się moralny i oszczędnościowy wśród członków Kasy.

Po zatwierdzeniu sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej i uchwaleniu ustępującym władzom absolutorium przeprowadzono uzupełniające wybory do Rady nadzorczej Kasy.

W dyskusji omawiano sprawę Komisji porozumiewawczej Kas samopomocy istniejących przy oddziałach jako początkowa organizacja przyszłego banku związkowego, sprawę rozszerzenia działalności Kasy i inne sprawy natury organizacyjnej.

—xx—

X ZAMKNIĘTE KINA W DĄBROWIE. Dwa dąbrowskie kina „Atr” i „Bajka” zostały zamknięte, jak głosią wywieszono na nich ogłoszenia, na czas nieograniczony. Zamknięcie kin jest demonstracją przeciwko nałożonym przez Magistrat podatkom.

X JAZDA BEZ BILETU. Za przejazd pociągami bez biletu zatrzyman został w Częstochowie: Jaroś Antoni, ur. 1914 r. w Sosnowcu, bez stałego miejsca zamieszkania i Zdzisław Włodarski, którego przekazano sądowi grodzkiemu w mieście.

X WYJAŚNIENIE. W związku z notatką p. t. „Krwawe zakończenie libacji towarzyskiej”, prosimy jesteśmy o wyjaśnienie że Wincenty Lenarczyk, który potanił bagnetem Antoniego Włodarskiego na Ksawerze nie był w jego mieszkaniu na libacji, lecz dokonał najeścia na tle porachunków osobistych.

Ramny Włodarski przebywa nadal w szpitalu.

Zycie społeczne w Strzemieszycach

Walne zebranie LOPP. i Ligi M. K.

W tych dniach odbyło się walne zebranie członków Koła LOPP w Strzemieszycach; zebraniu przewodniczył naczelnik poczty p. Wł. Jeleń.

Jak widać ze sprawozdania złożonego przez p. T. Lisa, zarząd Koła w czasie swej kadencji poczynił duże wysiłki celem zjednoczenia nowych członków, liczba których na dzień 2 stycznia r. wynosi 220.

W czasie od dnia 12 do 19 maja 1935 r. urządzono tydzień lotniczy, z którego zysk wyniósł zł. 196.28. Majątek Koła powiększono o 5 masek przeciwgazowych, 1 ubranie ochronne, tablicę pogładową, kilkadziesiąt książek z dziedziny lotnictwa i obrony gazowej itp. Sprawozdanie kasowe Koła zdał skarbnik p. M. Jurczyk, zaś sprawozdanie komisji rewizyjnej złożył p. J. Gallot, zgłaszając przytem wniosek o udzielenie zarządowi absolutorjum, co zebranie przyjęło. Uchwalono również budżet na rok 1936, który po stronie dochodowej jak też i rozchodowej wyraża się sumą zł. 1.560.

Do zarządu wybrano przez akklamację pp. Józefa Gallota na prezesa, dr. J. Korzonka i St. Dudę na wiceprezów, Wł. Jelenia i A. Bazyla na skarbników, J. Wantricha na sekretarza, St. Staronia na zastępcę, oraz Wojcikównę, Barasińską, Gomolińską i Adolfa na członków; do komisji rewizyjnej powołano pp. M. Żurkównę, L. Packównę, M. Chojnańskiego, na zastępców Fr. Gwiazdę i A. Goresińskiego; na instruktora Koła LOPP wybrano p. T. Lisa; na delegata do powiatu LOPP wybrano p. St. Dudę.

Onegdaj w sali rady gminnej odbyło się doroczne walne zebranie Ligi morskiej i kolonijalnej. Zebraniu przewodniczył p. J. Gallot, sekretarzował p. E. Banarski.

Po przyjęciu protokołu z ostatniego walnego zebrania, sprawozdanie roczne zarządu oddziału złożył prezes p. J. Bączkowski. Ze sprawozdania tego widać, że zarząd pracował intensywnie, powiększając liczbę członków oddziału. Celem zwiększenia dochodów zarząd oddziału urządził bal reprezentacyjny wspólnie ze Związkiem strzeleckim, który dał poważny dochód. Sprawozdanie kasowe złożył p. Liduk, z którego wynika, że budżet na rok 1935 prelimitowany tak w dochodach jak też i w wydatkach na sumę zł. 1285.80 został zrealizowany z nadwyżką zł. 126.61. Sprawozdanie ze zbiórki na Fundusz obrony morskiej złożył przewodniczący sekcji obrony morskiej p. St. Duda. Oddział otrzymał z zarządu głównego znaczki do rozsprzedaży na sumę zł. 515 i wszystkie rozsprzedał. Oprócz zorganizowanej zbiórki sekcja obrony morskiej miała za zadanie szerzenie wśród społeczeństwa świadomości o koniecznej potrzebie posiadania przez Polskę marynarki wojennej, co zostało zrealizowane przez zorganizowanie na większą skalę „Święta Morza” z odpowiednimi przemówieniami. Do powodzenia zbiórki przyczynili się w dużej mierze miejscowi obywatele-rolnicy, co jest bardzo pocieszającym zjawiskiem.

Sprawozdanie komisji rewizyjnej zdał p. J. Stelmach, stawiając następnie wniosek o udzielenie zarządowi oddziału absolutorjum i wyrażenie podziękowania za tak chlubne wyniki z zaznaczeniem w protokole, co zebrani jednogłośnie przyjęli.

Skończyło się zebranie uchwalając przedstawiony projekt budżetu na r. 1936, zamykający się po stronie przychodowej i rozchodowej sumą zł. 1519.

Nowy zarząd oddziału ukonstytuował się następująco: prezes — p. Julian Bączkowski, wiceprezisi — pp.

St. Duda, J. Gallot, M. Skubiński, skarbnik — p. St. Liduk, zastępcy — p. J. Sulwiński, sekretarz — p. B. Kalita, zastępcy — p. Fr. Gwiazda, członkowie — pp.: Wł. Mazur, J. Figiel, L. Paszkowski, St. Wadas, Wł. Sośnica, T. Gondke; na przewodniczącego sekcji obrony morskiej ponownie powołano p. St. Dudę; w skład komisji re-

wizyjnej weszli pp.: przewodniczący dr. J. Korzonek, członkowie: J. Stelmach, E. Lutyn, a na zastępców: Bazył A. i Banarski E.; delegatami na zjazd do obwodu i okręgu wybrani zostali przez akklamację pp.: J. Bączkowski, St. Duda, J. Stelmach, J. Gallot i St. Liduk.

„Dzień ratunku samochodu” Latarnie samochodowe pokryte będą krepą

W poniedziałek, dnia 23 bm. odbędzie się w całej Polsce „Dzień ratunku samochodu”. W ramach tego dnia odbędą się ogólne zebrania członków Związku i wszystkich zainteresowanych w rozwoju motoryzacji kraju, na których powzięte będą odpowiednie uchwały.

Pozatem we wszystkich miastach, w których istnieją oddziały związku związków odbędzie się manifestacyjny przejazd samochodów obfitych najwazniejszymi hasłami.

Latarnie samochodów będą osłonięte krepą, symbolem obecnego stanu automobilizmu w Polsce.

Projektowane manifestacje powinny

raz jeszcze zwrócić uwagę społeczeństwa i sfer decydujących na rozpaczliwy stan motoryzacji naszego kraju. Według dokonanych obliczeń, w roku ubiegłym sprzedano w całej Polsce w obie prywatne 1980 samochodów ciężarowych i osobowych. Tymczasem w Niemczech w ciągu stycznia bież. roku dokonano sprzedaży 9436 samochodów a więc przeszło cztery razy więcej niż w Polsce w ciągu całego roku 1935.

Jeżeli się pamięta o tem, ile dziesiątków tysięcy motorów produkują corocznie Sowiety, natenczas nie można inaczej określić naszego stanu motoryzacji, jak tylko jednym słowem: jest on rozpaczliwy.

ZYCIE GOSPODARCZE

Następstwa akcji odłużeniowej w rolnictwie

Prowadzona od kilku lat i. zw. akcja odłużeniowa rolnictwa posiadała tę ujemną stronę, że niszczyła gruntownie kredyt dla rolnictwa. Dziś niema takich, którzyby chcieli pożyczać swe pieniądze rolnikowi, gdyż nikt nie może mieć pewności, czy otrzyma spowrótem. Ciekawe uwagi na temat wywornej w tej dziedzinie sytuacji zamieszcza „Kurjer Poznański”.

Jeden z dziennikarzy, napół bezrobotny, wniósł do miejscowej KKO. prośbę o pożyczkę wekslową, jako żyrantów podał dwu: ziemianina i dzierżawcę. Pożyczki mu odmówiono, podając jako przyczynę przedstawienie nieodpowiednich żyrantów. Dziennikarz wniósł podanie drugie, zmieniając żyrantów - rolników na aplikanta adwokackiego (miesięczne pobory 100 zł.) i dziennikarza. Podpisy znano za wystarczające i pożyczkę przyznano.

Nie jest to wypadek odosobniony. Niedawno założony został w jednym z większych miast nowy dziennik. Pieczęć zebrano w ten sposób, że jeden z dyrektorów cukrowni wpłacił swój udział gotówką, a trzech ziemian (w tem jeden książę) wystawiło weksle. Weksle te przesłano dostawcom papieru. Nie przyjęto ich jednak. Wydawnictwo usiłowało naprosto zsekuntować owe weksle ziemiańskie w kasach i bankach miejscowych oraz stołecznych. Weksel z podpisem rolnika wart mniej, niż arkusz czystego papieru.

Ze taką, a nie inną, jest obecnie wartość handlowa weksli rolników, nam potwierdzi każdy kupiec, przemysłowiec i bankier. Rolnik stracił kredyt całkowicie na rynku wolnym. Pozostało mu moratorium oraz kredyt rejestrowy i zastawczy, a zatem kredyt bardzo ograniczony, kłopotliwy i drogi.

Przyczynę tego stanu znaleźć łatwo: to ciągłe poprawki w ustawach odłużeniowych. Ustawy zapewniają rolnikom moratorium i rozłożenie na raty tylko dla długów dawniejszych sprzed r. 1932. Ale nikt nie wierzy zapewnić, że nie przyjdą dekrety nowe. Ci, którzy uwierzyli zapewnieniom min. Zawadzkiego, iż możliwe jest odłużenie jednorazowe, popieklili się. Dekretów odłużeniowych mamy po parę i po kilka co roku. Pierwsze dekrety ograniczały się tylko do długów rol-

ników. Następnie do akcji odłużeniowej na długi samorządowe i spółdzielni. Zapowiedziane zostało odłużenie urzędników. Kto w tych warunkach odważy się oddać swoje oszczędności na pożyczki?

Odłużenie było zapewne koniecznością. Ale należało to zrobić odrazu dla wszystkich i tylko raz. Odłużenie na raty zabija wszelki kredyt, nęglebia kryzys, hamuje rozwój gospodarczy i życie. Trzeba z tem odłużeniem na raty skończyć.

ZNICHA PLAMY I KURZ—

GARDENIA ZŁOW JAK NOWA

Pralnia Chemiczna i Farbiarnia

„ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70

Farbujemy barwnikami trwałymi, najlepszej jakości i we wszystkich kolorach.

Kronika gospodarcza

LIKWIDACJA STOCZNI GDYŃSKIEJ. Rada Nadzorcza Sp. Akc. Stocznia Gdynia, której głównym współwłaścicielem jest Stocznia Gdańska, postanowiła przystąpić do likwidacji przedsiębiorstwa. Likwidatorzy wskazują na brak dostatecznej ilości zamówień oraz zwiększające się z roku na rok straty jako na przyczynę swej decyzji. Wszelkie zobowiązania finansowe przedsiębiorstwa mają być dotzymane, jak również wykończone mają być wszystkie rozpoczęte prace. Likwidacja trwać będzie około roku. W związku z likwidacją nastąpi częściowa redukcja personelu. Stocznia Gdynia istniała blisko 7 lat, zatrudniając od 150 do 300 robotników.

ULGOWE EGZAMINY CZELADNICZE. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. rozporządzeniem z dnia 17 lutego br. przedłużył termin ulgowy egzaminów czeladniczych do dnia 31 grudnia 1937 roku. Po daniu o dopuszczenie do egzaminów czeladniczych ulgowych, terminatorzy winni wnieść do izb rzemieślniczych.

8 MILI, ŻŁ. WYNIŚCIE EKSPORT POLSKI DO NIEMIEC W KWIEŃNIU. Potraktacje polsko-niemieckie o ustaleniu planu wymiany handlowej na kwiecień br. zostały zakończone. Wykosę eksportu polskiego do Niemiec w kwietniu została określona na 8 milj. zł. Trzeba zaznaczyć, że planem tym

nie jest objęty obrót handlowy Górnego Śląska z Niemcami. Prezes niemieckiej komisji do kontroli polsko-niemieckiego obrotu handlowego dr. Hemmen opuścił Warszawę.

Przerwanie strajku CZELADNIKÓW KRAWIECKICH

Trwający od kilku dni strajk czeladników krawieckich został zakończony.

W wyniku pertraktacji pracodawcy zobowiązali się stosować 10-godzinny dzień pracy, wypłacać co tydzień regulaminne zarobki oraz udzielać pracownikom ulgi.

Wydobycie zwłok

ZASYPANEGO W BIEDA - SZYBIE

Jak domyślamy wczoraj, w ub. czwartek został zasypany w Bieda-Szybie w Wojskowicach Komornych, podczas wyciągania drzewa, 54-letni Feliks Przybylak, mieszkaniec Góry Świerkiej.

Po prawie dwudziestu godzinach akcji druzymy ratowniczej kopalni Jowisz wczoraj o godz. 5.50 rano wydobyto zwłoki zasypanego Przybylaka.

Zwłoki przewieziono do kościoła.

Upadek z rusztowania

PRZY BUDOWIE DOMU

52-letni Jan Domański z Sosnowa, zatrudniony przy budowie własnego domku przy ulicy Robotniczej w Sosnowcu, uległ onegdaj wypadkowi.

Mianowicie, gdy Domański znajdował się na rusztowaniu, oberwało się ono, wskutek czego Domański spadł z wysokości kilku metrów na ziemię, doznając ogólnych obrażeń.

Połączono Domańskiego przewieziono na kurację do szpitala miejskiego; życie Domańskiego nie grozi nic poważniejszego.

SKŁAD KRADZIONYCH WYROBÓW TYTONIOWYCH. Podczas rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu Józefa Janoty w Sosnowcu, przy ulicy Północnej 15, policja zakwestjonowała większą ilość wyrobów tytoniowych. Jak się okazało, pochodzily one z kradzieży, dokonanej w tych dniach w sklepie Mincberga w Szopienicach. Janotę policja zatrzymała i przekazała do dyspozycji policji śląskiej.

KRONIKA ZAWIERCIA

Z ŻYCIA KSMM OKRĘGU ZAWIERCIANSKIEGO. W dniu 22 bm. t.j. jutro w lokalu KSMM oddział w Zawierciu przy ulicy Kościuski 18 odbędzie się zebranie kierownictwa okręgu KSMM. Poza podziałem funkcji między poszczególnych członków będzie omawiany szereg ważnych prac. Nowoobраниch członków z Poręby, Wysokiej, Targoszowic, Kromolowa i Zawiercia uprasza się o punktualne przybycie. Początek o godz. 2 popoł.

Z TOW. ŚPIEW. „LUTNIA”. W tych dniach odbyło się zebranie członków Tow. śpiewaczego „Lutnia” w Zawierciu. Zebranie zajął prezes mgr. St. Pasierbiński. Przed powołaniem prezydium, przez powstanie i jednogłośnie przyjęcie, uczczono pamięć zmarłego założyciela Tow. muz. śpiew. województwa Kieleckiego a członka Tow. śpiew. „Lutnia” w Zawierciu, ś. p. prof. W. Kamińskiego, poczem na przewodniczącego zebrania powołano p. prof. Wachalko, a na asessorów poproszono H. Gębalską i J. Janusza, zaś na sekretarza — B. Rakowskiego. Następnie p. mgr. St. Pasierbiński zdał sprawozdanie z działalności za rok 1935 poczem skarbnik p. J. Tusiewicz z odczytał sprawozdania: kasowe, komisji rewizyjnej, bilans oraz preliminarz budżetowy na rok 1936.

Po udzieleniu absolutorjum ułożono plan działalności Tow. śpiew. „Lutnia” na rok 1936. Plan przewiduje m. in. urzadzanie koncertu śpiewaczego z okazji 20-letniej rocznicy istnienia miejscowej „Lutni”, oraz postanowiono wziąć udział w zlocie ogólno-śpiewaczym, jaki odbędzie się w dniach 28 i 29 czerwca 1936 r. w Warszawie. Pod koniec zebrania wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: mgr. Stan. Pasierbiński, T. Lasoń, J. Słodowicz, St. Czapiński, T. Rezier, J. Tusiewicz, A. Kapusiński, J. Śmidecki i M. Barański.

KRONIKA OLKUSZA

Fatalne skutki EKSPLOZJI

W dn. 19 bm. przywieziono do szpitala olkuskiego mieszkańca wsi Krzywo-ploty pod Olkuszem, 19-letniego Władysława Czerwińskiego z roztrzaskaną nogą wskutek eksplozji pocisku karabinowego, znalezionej w starych okopach, miejscu bitwy legionistów z Rosjanami w r. 1914.

Czerwiński zaczął rozbiierać kłute, która eksplodując b. niebezpiecznie zraniła go w nogę i leż w rękę.

„ORZEL” — Nasze słoneczko (z Shirley Temple) i Reka mściciela.

× **NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE** Zs. właścicieli nieruchomości w Olkusz, odbędzie się w dn. 22 bm. o godz. 4 p. poł. w lokalu b. kina „Rosa”. Na zebranie to zaproszony został m. in. poseł inż. Sowiński.

× **NOWY ODDZIAŁ ZZZ.** Przy fabryce papieru „Kłucze” pod Olkuszem założony został oddział Związku Związków zawodowych (ZZZ) z zarządem pp.: Wincenty Kłoczowski — prezes, Feleks Pajda — zastępca, Jan Fociński — sekretarz i Władysław Cipiński — skarbnik. Ponadto wybrano komisję rewizyjną.

× **OBŁAWA POLICYJNA** na terenie pow. Olkuskiego, dokonana onegdajszego nocy, dała następujące wyniki: zakwaterowano ogółem 10 rewolwerów, 8 fuzji myśliwskich, 7 karabinów wojkowych, 4 flakery, 2 maszyny, około 200 tabulek sacharyny, naboje, kilka bagniet wojennych oraz kilka litrów „brendki” przygotowanych już na święta (w Czuchawicach, gm. Rabeszyn). Ponadto w Wólbrzomiu zatrzymano kilka podejrzanów osób.

× **NAGŁY ZGRYN** w Wólbrzomiu zmarł nagle w dn. 18 bm. t. zw. ogładek zmarła w szpitalu miejskim w Łodzi. Ś. p. Jan Pałka, lat 59.

DLACZEGO ŻYDZI chrzczą się masowo?

Miesięcznik „Etudes” wydawany przez o. Jezuitów, zamieszcza w swym ostatnim zeszytzie artykuł poświęcony nawracaniu się żydów na katolicyzm. Według ostatnich obliczeń przeciętnie co roku na 10.000 żydów jeden przechodzi na wiarę katolicką, czyli że na ogólną liczbę żydów na świecie porzuci judaizm rocznie 1.700.

Zjawisko nader ciekawe: jak twierdzi autor artykułu, o. Bonsirven, znający się dobrze na tych sprawach, w okresach zamieszek politycznych liczba nawróceń wśród żydów wzrasta zazwyczaj bardzo znacznie. Niekiedy z nawróconych powracają potem spórtem do religii mojej szewskiej. I tak

NIEMIECKA DELEGACJA PRZED ODJAZDEM DO LONDYNU

Na posiedzenie Rady Ligi Narodów wyjechała, jak donosiliśmy, delegacja niemiecka z ambasadorem Ribbentropem na czele (pierwszy od lewej strony).

Współcześni męczennicy w Meksyku Czemu milczą Ligi obrony praw człowieka?

Prasa wszechświatowa, w znacznej większości pozostająca pod wpływem żydowsko-masońskimi, podnosi niesłychaną wrzawę, dy gdziekolwiek spotka krzywdę żydów, masońców, lub komunistów. Przypomnimy choćby głosną swego czasu sprawę dwóch komunistów - morderców Sacco i Vanzetti'ego, straconych w Ameryce za morderstwa. Przeciwno egzekucji zmobilizowano opinie całego świata. Wszystkie pisma przez szereg tygodni rozpisywały się o krzywdzie, która ma spotkać skazańców. Lecz gdy w Meksyku od szeregu lat stale morduje się

nawprawdę niewinnych ludzi, tylko za to, że są katolikami — różne masońskie Ligi obrony praw człowieka i ohywatela milczą. Milczą zawzięcie.

A tymczasem, jak obliczył ks. kardynał Dougherty, arcybiskup Filadelfji, na podstawie wiarygodnych źródeł, od początku prześladowań Kościoła w Meksyku, a więc od lat dziesięciu, zamordowano tam blisko 5.300 osób, w tem kapłanów ponad 300!

„Paryski dziennik „La Croix” ogłosił znów w dniach ostatnich na podstawie oficjalnej statystyki, podanej w urzędowym „Diario Oficial”, długą listę kościołów, zamkniętych przez władze meksykańskie w czasie od 11 listopada 1931 do 14 marca 1935 r. Widnieją na tej liście 262 kościoły... Do tej długiej listy trzeba dodać jednak jeszcze te kościoły i kaplice, które zostały zburzone i podpalone przez rozszalałych wrogów Chrystusa. Zarazie krwawe żniwo i... policzek dla kultury dwudziestego wieku.

W ostatnich miesiącach w samym tym kościele Puebla skonfiskowano 34 nieruchomości, należące do różnych organizacji kościelnych. W br. w ostatnich tygodniach według domieszczenia „Kath. Kirchenzeitung” z 5 bm. został zamordowany w San Miguel i lende (w stanie Guanajuato) ks. Juan Godinez (w kościele), w Frensalto (w stanie Zacatecas) został znów zamordowany ks. Mikołaj Gonzalez. I... tak bez przerwy, od lat dziesięciu na oczach cywilizowanego świata.

Z CAŁEJ POLSKI

NOWY SARKOFAG NA ZWŁOKI KS. PIOTRA SKARGI

W związku z przygotowaniem do uczczenia 400-rocznicy urodzin ks. Piotra Skargi, komitet obchodu zamierza zbudować nowy sarkofag, w którym umieszczono zostaną śmiertelne szczątki wielkiego kaznodziei. Sarkofag umieszczony zostanie w krypcie w kościele św. Piotra w Krakowie, w której obecnie znajduje się urna ze szczątkami ks. Piotra Skargi. Krypta zostanie uprzednio odrestaurowana. W związku z tem w środę w godzinach przedpołudniowych komisja, w skład której wchodzi ks. dziekan Miś, O. Kwiatkowski T. J., prof. U. J. dr. Wachholz, dr. Treter i inni dokonają otwarcia urny ks. Piotra Skargi i komisyjnego zbadania szczątków. Zostały one następnie przełożone do innej trumienki, gdyż dotychczasowa okazała się nieszczelną i będzie zrestaurowana.

B. WIEŻEN BRZEŃSKI — PRZYWRÓCONY W PRAWACH

Na ostatnim posiedzeniu Rady adwokackiej w Warszawie, rozpatrzone podano b. posła Adama Pragiera, który po wyroku w procesie brzeskim był skreślony z listy adwokatów.

Wobec ulaskawienia p. Pragiera przez P. Prezydenta R. P. i skreślenia go z rejestru skazanych, Rada adwokatów zdecydowała wpisać adw. Pragiera ponownie na listę stołecznej palestry.

STRASZNA KATASTROFA SAMOCHODOWA POD BYDGOSZCZĄ

W dniu 18 bm. w godzinach wieczornych, wjechał samochodem z Bydgoszczy do Koronowa burmistrz tego miasta, notariusz Lucjan Kosidowski wraz z rodziną. Opadał miejscowi Siopka pod Koronowem pękła jedna z opon, wskutek czego samochód gwałtownie zarzucał z całym impetem uderzył w przydrożne drzewo. Skutki zderzenia były straszne. Szofer Franciszek Burda poniósł śmierć na miejscu, p. Kosidowski, dziecko oraz służąca Modrakówna uległy bardzo ciężkim obrażeniom i okaleczeniu. Wszystkie ofiary katastrofy przewieziono karetką pogotowia do szpitala. Stan burmistrza Kosidowskiego jest bardzo groźny 12-letni syn burmistrza, Kazimierz, zmarł w 2 godziny później.

Na polecenie władz odezwiono zwłoki szofera do kosienicy.

37 SKAZANYCH PO „DNIE CISZY”

W związku z akcją protestacyjną i strajkami, zorganizowanymi przez organizacje żydowskie na znak protestu przeciwko wystąpieniom antyżydowskim i projektowi zmniejszenia ubojni rytualnego, doszło w Łodzi do zajść, w których wyniku zatrzymano 50 żydów.

Po przeprowadzeniu wczoraj przed sądem starościnskim rozprawie, 37 osób skazano za terroryzowanie kupców i pobicie na kary aresztu od 1 do 14 dni.

CHARLES BARRY

Tajemnica Willi Mroków

Przekład Janiny Zawisza - Krasuckiej

106

— Jedenasta trzydziści sześć? Wówczas jest już zupełnie ciemno. A gdzie jest Port Kellan? Ach, to tam? To samo miejsce! Najwidoczniej specjalnie zmienili nazwę! Jeśli pan zechce teraz do mnie przyjść, wytłumaczę panu wszystko. Świetnie.

Gdy wrócił zadzwany dziennikarz, zastał już oczekujących go detektywa i dowódcę straży nadbrzeżnej. Ten ostatni zdradzał szczególnie zniecierpliwienie. Przedstawivszy sobie panów wzajemnie, Gilmartin poprawił się w fotelu i rzekł:

— Czekalem właśnie na ciebie, gdyż nie chciałem jednego i tego samego powtarzać dwa razy. Ty, Seth, musisz mi przyrzec, że ani słowa nie wyślesz do swojej gazety, do jutrzejszego wieczora.

— Przyrzekam ci, stary. Gadaj, tylko szybko!

Gilmartin opowiadał bez przerwy przeszło pół godziny. Komendant od czasu do czasu uśmiechał się, Pepler zaś, który notował każde słowo stenograficznie, chwilami tylko marmotał z lubością:

— Ach, chłopcze drogi! Ach! Na zdrowie ciot-

ki! Nadzwyczajne!

Gdy detektyw skończył, słuchacze spojrzeli nań, potem zaś zamienili wymowne spojrzenia.

— Czyż on nie jest cudowny? — zawołał niepoohamowany Pepler.

— Miler! — rozkazał przyjacielowi Gilmartin, poczem zwrócił się do komendanta:

— Będzie pan miał dość czasu na przegotowanie — rzekł. — Zatelegrafuj natychmiast do nadinspektora Liddella, aby przyjechał tutaj z kilku ludźmi. Później musimy wziąć jeszcze kilku chłopców ze straży celnej.

Komendant nagle wybuchnął głośnym śmiechem.

— To jest ch... zabawne! — zawołał. — Chciałbym jutro wieczorem mieć możność obserwowania twarzy tych sprytnych celników. Wie pan, że nie znoszą, gdy się ktoś wtrąca w ich sprawy.

Gilmartin uśmiechnął się.

— Ilu ludzi może pan zebrać ogółem? — zapytał.

— Ośmiu strażników nadbrzeżnych! — odparł komendant Douglas. — Mogę mieć i więcej, jeżeli zajdzie potrzeba, ale przypuszczam, że to wystarczy.

— Najzupełniej!

— Doskonale! — dowodził straż nadbrzeżnej

wstał i nacisnął dzwonek. — Będziemy mieli okazję niebada. Jutro wybiorę się na ranną wycieczkę do tego Portu Kellan, aby zbadać teren, jak mówią żołnierze.

— Pojadę z panem, jeśli pan nie ma nic przeciwko temu — zaofiarował się Pepler. — A potem napiszę na zapas pierwszą część tej kapitalnej sensacji.

— Nie wyślesz jej! — ostrzegł Gilmartin.

— Dalem słowo — odparł dziennikarz — ale musisz mi pozwolić zatelegrafować do redakcji, aby mi zostawili odpowiednią ilość miejsca.

Gilmartin skinął głową.

— Pod tym względem nie mam żadnych sprzeciwów! — rzekł.

— Z niecierpliwością już czekam na zakończenie! — podniecał się coraz bardziej Pepler.

— O ile się nie mylę, Seth — zaśmiał się Gilmartin — potrafisz po mistrzowsku prowadzić samochód, ale w tym wypadku główny obowiązek spoczywa na barkach komendanta.

— Zabierzemy pana! — obiecał komendant dziennikarzowi.

— A co pan teraz zamierza robić? — zapytał Gilmartin'a.

SPORT.

Nadzwyczajne zgromadzenie sędziów piłkarskich

Zgodnie z uchwałą nadzwyczajnego ważnego zgromadzenia sędziów w dniu 12 bm. zarząd Podkolegium przypomnia wszystkim członkom, że w niedzielę 22 bm. odbędzie się nadzwyczajne zgromadzenie sędziów w lokalu własnym w Domu społecznym o godz. 10 rano.

ZKS Samson — TS Sosnowiec

Na boisku RKS w Mysłowicach w niedzielę, dn. 22 bm. o godz. 10.15 będą rozegrane zawody w piłkę nożną o mistrz. kl. B. rundy jesiennej, między ZKS Samson a TS Sosnowiec. Samson wystąpi w pełnym składzie z graczami odbywającymi obecnie повинność wojskową.

Ping-pongowe mistrzostwa świata

W półfinałach gry pojedynczej pań w ping-pongu o mistrzostwo świata, padły wyniki następujące: Niemka Krebsbach pokonała Czeszkę Szand 3:0. W drugim półfinale Amerykanka Aaron, niespodziewanie zwyciężyła dotychczasową mistrzynię świata, Czeszkę Kettner 3:0. W finale Aaron łatwo pokonała Niemkę Krebsbach 3:0.

W ówczesnych finałach gry pojedynczej panów padły wyniki następujące: Ehrlich (Polska) pokonał Amerykanina Marshalla 3:0. Czech Kolar — Grika (Polska) 3:0. Węgier Soos — Lotysza Joffe 3:0.

Austrjak Bergman — Niemka Mauritz 3:0.

W półfinale Ehrlich zwyciężył grającego w barwach austriackich obywatela polskiego Bergmana 3:1 (16:21, 21:16, 21:18, 21:10), a Czech Kolar wyeliminował Węgra Soosa, który w poprzedniej rundzie niespodziewanie zwyciężył mistrza świata Barne, w stosunku 3:1.

W finale Czechosłowak Kolar pokonał Ehrlicha po walce niezwykle zaciekłej w stosunku 3:2, zdobywając tytuł mistrza świata.

CKS — „Iskra” Siemianowice

Dzisiaj o godz. 15.30 na boisku CKS w Czeladzi gospodarze rozegrają towarzyski mecz piłkarski z „Iskrą” siemianowicką.

O godz. 14.30 przedmecz juniorów.

Łańcuchowy raid krajoznawczy

Delegatura okręgowa Polskiego Touring Klubu w Poznaniu urządza w dniach 24 i 25 kwietnia r.b. „Łańcuchowy raid krajoznawczy po Wielkopolsce”. Dla uczestników raidu przeznaczono 44 nagrody. Zgłoszenia uczestników przyjmują sekretariat klubu: Poznań, ul. Fredry 12 do dnia 6 kwietnia r.b.

SS Płomień — KSM Nivka

W niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 15.30 na stadionie PMS w Nivce odbędzie się ciekawy mecz piłkarski pomiędzy SS Płomień Miłowice a KSM Nivka.

Płomień wystąpi w składzie, w jakim weźmie udział w mistrzostwie w r. bieżącym.

SZACUNEK ŻOŁNIERZA.

— Dlaczego szeregowiec nie salutował tego porucznika?
— Panie kapitanie, to był mój brat.
— Wszystko jedno! Choćby to był nawet rodzony ojciec, trzeba mu okazywać szacunek.

PROGRAM RADJOWY

SOBOTA 21 MARCA

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Melodie polskie (płyty). 8.00 Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 „Nieszczęsne miasto radosnej zatoki — Pompei”, pogadanka. 12.25 Koncert orkiestry kameralnej. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30 Lekcja języka polskiego. 13.45 „Rawa”, 14.30 Koncert popularny (płyty). 15.00 „U kowala” e-pizod z powieści Stefana Grabińskiego: WySPA Itonga. 15.15 „Nasz handel morski”. 15.22 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.30 Koncert Tria Solowego. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Teatr wyobraźni: słuchowisko dla dzieci pt. „Yo-hoh”. 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Polacy na dalekich ładach i morzach. 17.15 Nowości z płyt. 17.45 „Świat naszych roślin” Modrzew — pogadanka. 17.50 „Mówmy o prowincji”. Odpowiadamy na listy m. słuchaczom. 18.00 Utwory na skrzypce z tow. fortianem. 18.20 Arja i pieśni. 18.40 Skrzynka dla dzieci. 18.55 „Nasze melodie”

Wygodę, oszczędność i czystość

możemy osiągnąć używając wyłącznie elektryczności w gospodarstwie domowym.

(płyty) 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Pogadanka aktualna 20.00 „Melodia za melodia”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrazek z Polski wspanialej”. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą 21.30 „Wesola Syrena”. 22.00 Koncert w wyk. Ork. Symf. P.R. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powietrznej. 23.05 Muzyka lekka i taneczna.

Chorobliwa żarłoczność

Z Moskwy donoszą, że w klinice uniwersytetu woroneskiego umieszczono kilku dotkniętych dziwną chorobą żarłoczności. Jeden z chorych pochłania dzień nie 20 jaj, 9 kg. chleba i wypija 30 filizmatek „czajów”, co ostatecznie dla Rosjanina jest rzeczą nie tak bardzo dziwną. Pacjent, który przed chorobą ważył około 80 kg., waży obecnie 130 kg. i jest przytem zupełnie wyczerpany tak dalece, że nie może chodzić o własnych siłach. Inny chory zjadł w ciągu jednego dnia 12 kg. chleba i 2 kg. śledzi. Pod wieczór był jeszcze głodny. Choroba ta jest w Rosji dość pospolitą. Znana

powszechnie jest anegdota o gwardziście, który potrafił w ciągu dwóch godzin zjeść 4 bochenki chleba. Pewien generał rosyjski, dowiedziawszy się o istnieniu wśród gwardzistów takiego fenomenu, kazał sobie zaproduktować jego żarłoczność. Przy drugim bochenku kwartadziasta zaczął się dusić. No co, zwrócił się generał z wyrzutem do pułkownika.

Wasza wysokość wybaczy — oświadczył pułkownik — zrobiłem z nim przed pół godziną próbę, żołnierz w obecności mojej, szefa kompanji i adiutanta pułku zjadł 6 bochenków.

DEMONSTRACJE ANTILEWICOWE W HISZPANII

Przeciwko paleniu kościołów oraz mordowaniu przeciwników politycznych przez socjalistów — komunistów hiszpańskich urządziła demonstracje młodzież akademicka uniwersytetu madryckiego.

KINO ZAGŁĘBIE

Dziś

POLA NEGRI

w filmie MAZUR

osnutego na tle procesu sądowego w roku 1930 w stolicy jednego z większych państw Europy.

Nadprogram: Największe aktualności świata.

KINO EDEN

Nareszcie dziś!

„INDYJSCY PIECHURZY”

Karkołomne przygody królów humoru

Stan Laurel i Oliver Hardy

FLIP i FLAP

Nadprogram: Dodatek kolorowy p. t. „Chłubiński słownik” i Tygodnik Pata.

Ze względu, że obraz jest dozwolony dla młodzieży poz. i seansu o g. 15.30

KINO „Palace”

Film, o miłości, nienawiści i zdradzie!

ANNA MAY WONG

w cudownym eposie wschodu p. t.

„CZU CZIN CZAU”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

SOBOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka pocz. 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Rokopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie nie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 15.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dolicza się po 5.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”

BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Kłosa 11. — GRÓDZIEC, Kłosa 11. — KIELCE, Ścieśkiewicza 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLSZYN, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. — STRZEMIŃSKIE, księg. W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ZARZĘT, F. Nunberg.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURIER ZACHODNI” w SOBOWIECU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI

REKLAMA

JEST DZWIGNIA HANDLU!

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

SPRZEDAM

Wille z sadem w pierwszorzędnym punkcie Sosnowca, prawie w śródmieściu. Wiadomość w administracji. 1812

KARBOLINEUM SADOWNICZE

chemikalia do tenienia szkodników w polu i ogrodzie, nawozy sztuczne R. Barczyk Skład Apteczny. Będzin. Kolijata 1 (róg Kościelnej). 623

ZAKŁAD TAPICERSKI

Piotr Tomczyk — Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca nowoczesne otomany, tapczany, fotele kanadyjskie, Roboty pierwszorzędne. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodny. 411

Szkołki Rogoźnickie Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn”

mają tanio do zbycia większą ilość drzew i krzewów owocowych i ozdobnych. Cenniki wysyła się na żądanie. Adres dla listów: Sosnowiec Tow. Górniczo-Przem. „Saturn”. Szkołki Rogoźnickie. 1811

POSADY i PRACE

PANNA

młodsza, z gotówką 300 zł. do biura potrzebna. Zgłoszenia do administracji „K. Z.” pod „300”. 1837

LOKALE

DOBRE

umeblowany pokój w centrum do wynajęcia od zaraz lub od 1-go kwietnia. Może być z utrzymaniem. Wiadomość w administracji Kurjera. 1907

ZGUBIONE DOKUMENTY

KWIATKOWSKI

Franciszek zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Sosnowiec. 1843

Różne

Niklowanie

wszystkich przedmiotów na miedz. Srebrze, nie nakrycia stolowe. Wykonuje z gwarancją i tanio K. B. A. Sosnowiec, Mościckiego 12. 1780

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLowo-BUDOWLANY

CICHY

miistrz stolarski SOBOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52. Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych. Wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją. Ceny kryzysowe. Warunki płatności b. dogodny. Często okazujna sprzedaż mebli. 1608